

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

november 2011 | jaargang 15 | #9

**Meer samenwerking
tussen Rand en
Brussel nodig**

**'Zonder
vrijwilligerswerk
valt het land stil'**

**Topspits zonder
sterallures**

Oleg lachtchouk haalt
voetbalherinneringen op

Straffe kaartencollectie

+ AGENDA

De kracht van de verontwaardiging

Kunstenares Ingrid Rollema over Gegoten Lood #2

i

Françoise Driesens uit Koningslo werd vorige maand door Veerle Taekels uit Wemmel aangeduid om *deketting* voort te zetten. Françoise is verantwoordelijke van een kinderdagverblijf in Brussel.

‘Taalgrens is onzichtbaar’

‘Ik voel me een randbewoner en probeer op de best mogelijke manier met de maatschappelijke evolutie in de Rand om te gaan’, zegt Françoise Driesens. Oorspronkelijk komt ze van Brugge, ‘waar automobilisten met fietsers kunnen omgaan’. In 1987 studeerde ze aan de Vrije Universiteit Brussel af als psychologe. Ze is verantwoordelijke van het kinderdagverblijf ‘t Wanneke in Laken, leerde haar man in Sint-Stevens-Woluwe kennen en is in de Rand blijven hangen. ‘Eerst woonden we in Laken, daarna in Koningslo. We wonen hier op een paar honderd meter van de grens met Brussel, maar ik ben toch vaak verrast hoe verbluffend onzichtbaar die *taalgrens* is. Buiten het feit dat je twee- of eentalige borden ziet, merk je van die grens niet veel. Dat komt ook doordat onze regio de laatste tien jaar sterk aan het *internationaliseren* is. Heel veel mensen vatten de complexe staatsstructuur van ons land niet. Kinderen die bijvoorbeeld naar ons kinderdagverblijf komen, worden voorbereid voor een doorstroming naar het Nederlandstalig onderwijs. We staan open voor alle mensen, maar ze moeten toch een minimum aan Nederlands (willen) leren, want de voertaal is het Nederlands en het kinderdagverblijf wordt door de Vlaamse Gemeenschap betaald. Soms is het zeer moeilijk om dat aan anderstaligen duidelijk te maken. Ze kunnen zich afgewezen voelen, terwijl dat helemaal niet de bedoeling is.’

‘Nu we in Koningslo wonen, voel ik me randbewoner, al ben ik toch een beetje op zoek naar die identiteit. Mensen voelen zich in de Rand immers overspoeld door alle nationaliteiten. De sociale samenhang wordt moeilijker. Vroeger zaten wij constant buiten, nu gaan onze kinderen niet naar het speelpleintje in de buurt. Ze vinden dat er te veel Frans wordt gesproken. Het is een maatschappelijke

evolutie waar ik op de beste manier probeer mee om te gaan. Je hebt een emotionele reactie, die je dan met verstand probeert tegen te gaan, maar dat lukt niet altijd. Toch hoop ik hier te blijven wonen en zeker niet te verzuken, want daarvoor ben ik te optimistisch. Een open houding is belangrijk, maar respect voor het Nederlands evenzeer. Als een reclamebureau mij opbelt dan verwacht ik dat ze mijn taal spreken en dat gebeurt vaak niet. In Vilvoorde zijn er zelfs winkels waar ze geen Nederlands spreken. Dat is erover.’

‘De laatste vijf jaar merk ik dat onze wijk vuiler is geworden. Er is echt meer zwerfvuil. Mensen zijn minder ingeburgerd en kijken minder om naar de netheid van hun woonomgeving. Ik merk hier de laatste jaren ook meer armoede uit het Brusselse. Allemaal vaststellingen die het samenleven in de rand van een grootstad er niet makkelijker op maken. Maar er zijn ook grote troeven. Het aanbod van de cultuurcentra in de Rand is ongezien. Ik ga met de fiets naar het werk, een gewoonte uit mijn thuisstad Brugge, waar de fietser echt zijn plaats heeft. Wat betreft mobiliteit zouden het Vlaams en het Brussels Gewest hun inspanningen veel beter op elkaar moeten afstemmen. Vroeger waren er tramverbindingen tot in Vilvoorde, Grimbergen, Wemmel of Wolvertem maar die zijn er niet meer. Spijtig.’

TEKST Joris Herpol • FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek *deketting* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de *deketting* voort mag zetten.

van de inhoud

AGENDA BINNENIN

13

De kracht verontwaardiging 22

12 Alsnog bedrijven in Westrode?

Zesendertig jaar nadat de intercommunale Haviland er de eerste gronden kocht, lijkt de inplanting van een bedrijfzone op een 76 ha groot gebied in Westrode (Meise) eindelijk een feit te worden.

26 Huur eens een schilderij

'Wij willen kunst dichterbij de mensen brengen.' De organisatie *Kunst in Huis* leent kunstwerken uit aan betaalbare prijzen. Zo kunnen meer mensen van kunst genieten en krijgen kunstenaars een groter publiek.

FR

28 Straffe kaartencollectie

Het Afrikamuseum in Tervuren bezit een uitzonderlijke collectie van luchtfoto's en kaarten over Congo, evenals kaarten en rapporten over aanwezige grondstoffen en mineralen. 'Het is uniek materiaal dat ook vandaag nog gebruikt wordt.'

DE

- 02 ■ deketting
- 06 ■ vanassetotzaventem
- 09 ■ mijngedacht
- 24 ■ opstap
- 25 ■ huizentuinen
- 26 ■ natuurlijk
- 29 ■ kwestievansmaak
- 30 ■ nachtkijker
- 32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdreductie** Geert Selleslach | **Eindreductie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve | **Druk** Roularta, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Erik Grietens (Bond Beter Leefmilieu)
en Joost Vandenbroele (Bral)

‘Nood aan intergewest

Met het project *Brussel aan de Rand* wil de Brusselse Raad voor het Leefmilieu bewonersorganisaties en verenigingen in Brussel en de Rand samenbrengen om problemen over de gewestgrenzen heen aan te pakken. Het is een statement dat er meer vaart achter intergewestelijke samenwerking gezet mag worden. De Bond Beter Leefmilieu en vzw ‘de Rand’ steunen het initiatief.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Hartje Brussel, de vergaderzaal van de Bond Beter Leefmilieu kijkt uit over de stad. In de verte zie je het groen van de Rand. Een typerend beeld: Vlaanderen wil de Vlaamse Rand groen houden terwijl Brussel te kampen heeft met een stevige bevolkingsaanroei. Botsende belangen, zo lijkt het. Daarbovenop komt de mentale weerstand die veel bewoners van de Rand hebben voor alles wat uit Brussel komt. Hoe dan ook: een mooie plek om het over het initiatief *Brussel aan de Rand* te hebben.

Erik Grietens van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) en Joost Vandenbroele van de Brusselse Raad voor het Leefmilieu (Bral): ‘Er is een gebrek aan intergewestelijke samenwerking tussen Brussel en Vlaanderen. Die is nochtans hard nodig, maar de politiek laat het afweten. Daar-

om willen we zelf een platform op poten zetten waarin bewonersorganisaties en verenigingen uit het middenveld elkaar, over de gewestgrenzen heen, vinden. In de loop van volgend jaar willen we enkele evenementen organiseren zoals een rondetafelgesprek, een wandeling of een andere laagdrempelige publieke actie.’

Liggen de mensen in de Rand wakker van de problematiek in Brussel en omgekeerd?

Joost Vandenbroele: ‘Precies daarom werken we samen met de Bond Beter Leefmilieu en vzw ‘de Rand’. Anders lijkt het alsof wij uit Brussel komen zeggen hoe het moet en dat is niet zo. Er zijn veel actuele thema’s die zich op en over de grenzen afspeelen of die geen grenzen kennen.’ Erik Grietens: ‘Zoals milieu, de luchtkwaliteit, de

mobiliteitsstromen. Daar kan je maar beter rond samenwerken, dat komt iedereen ten goede.’

Kunnen jullie een voorbeeld geven? Wat loopt er mis omdat er tussen Brussel en Vlaanderen geen afspraken worden gemaakt?

Joost Vandenbroele: ‘Bijvoorbeeld de shoppingcentra. Er staan liefst drie grote complexen op stapel: Uplace in Machelen, projectontwikkelaar Mestdaggh heeft plannen aan de Van Praetbrug in Laken en de stad Brussel wil aan de Heizel een center. Commercieel vastgoed is momenteel het meest winstgevend segment van de vastgoedsector. Daarin willen grote financiële groepen investeren.’

Erik Grietens: ‘Maar er is absoluut geen markt voor drie nieuwe shoppingcentra in het noorden van Brussel. Misschien zelfs niet voor één. Dat zal hoe dan ook ten koste gaan van andere handelszaken, niet alleen in Brussel, maar ook in Vilvoorde, Mechelen, zelfs Leuven. Als er al een shoppingcenter moet komen, zouden de gewesten best eerst samen kijken naar wat bijvoorbeeld een goede plaats is om met het openbaar vervoer te bereiken. Maar wat zien we? Er wordt helemaal niet gekeken naar bereikbaarheid of de impact op de lokale handelscentra. Er loopt een wedren en de meest doortastende investeerder hoopt het te halen. Het kan anders,

kijk maar naar het shoppingcenter Eurolille in Rijsel. Dat werd boven het nieuwe TGV-station gebouwd, op een knooppunt van het openbaar vervoer. Een perfecte ligging, maar tussen Vlaanderen en Brussel wordt dergelijke discussie niet gevoerd.'

De meningen over de zin en onzin van de shoppingcentra zijn wel erg verdeeld, zowel in Vlaanderen als in Brussel. Zo wil Brussel zeker de Heizel ontwikkelen en de gemeente Machelen is voorstander van Uplace. De bestendige deputatie van de provincie Vlaams-Brabant weigerde dan weer een milieuv vergunning aan Uplace, dat hiertegen in beroep gaat.

ne gemeenschap. De vrees bestaat dat dit in sommige Franstalige hoofden aanzien wordt als een stap naar de uitbreiding van Brussel.

Brussel werkt momenteel aan een Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO), Vlaanderen aan een Beleidsplan Ruimte. Worden die op elkaar afgestemd?

Joost Vandenbroele: 'Brussel heeft het aangedurfd om met het nieuwe GPDO – de laatste dateert van 2002 – verder te kijken dan de gewestgrenzen. Dat moest wel om uitdagingen als de demografische boom, de werk-

ge functies afwentelt op de Rand. Transportactiviteiten, afvalverwerking en zo meer. Een heel defensieve manier van kijken. Vlaanderen kijkt niet naar wat Brussel kan betekenen voor de Rand.'

Joost Vandenbroele: 'Die defensieve houding van de Rand tegenover Brussel is niet langer aan te houden. De Rand is bang voor een *verbrusseling*, maar die angst is voorbijgestreefd. Brussel wordt te vaak gezien als een olievlek, maar is dat wel zo? Wordt Brussel zomaar groter? Kijk naar de Matongewijk. De rijke Afrikanen die daar vertrekken, gaan niet even verderop wonen, maar in Liedekerke. Met de

elijke samenwerking'

Is er een politieke wil tot samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel?

Joost Vandenbroele: 'De wil is er. Zo staat het toch in de beleidsverklaringen van de Brusselse regering, van de Vlaamse minister voor Brussel Pascal Smet (SPA), van de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters (N-VA) en van de Vlaamse minister voor de Rand Geert Bourgeois (N-VA). Maar toch is er geen structurele samenwerking. Nochtans schreeuwen veel mensen van de daken dat er samenwerking nodig is: de werkgevers- en zelfstandigenorganisaties, de vakbonden, wij als milieuverenigingen, maar het is aan de politiek om er ook werk van te maken.' Erik Grietens: 'Er is een gebrek aan afstemming tussen Vlaanderen en Brussel. Misschien dat de oprichting van een *metropolitane gemeenschap* (een overlegorgaan van alle Vlaams-Brabantse, Waals-Brabantse en Brusselse gemeenten, nvdr.) hier aan kan verhelpen? Daar verwacht ik wel wat van.'

Vanuit Vlaamse hoek is er enige terughoudendheid ten aanzien van deze metropolita-

loosheid en de mobiliteit in kaart te brengen. Drie studie bureaus maken momenteel de denkoefening en ontwikkelen een visie voor de zogeheten GEN-zone tot 2040.'

Erik Grietens: 'Vlaanderen werkt aan het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, de opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). In dat structuurplan werd Brussel stevast ingekleurd als een witte vlek. Onbegrijpelijk. We hopen dat dit nu anders is. Een van de uitgangspunten is alvast om samen te werken met Brussel, maar zoals al gezegd staat die samenwerking al jaren in diverse regeerverklaringen en beleidsintenties of intentienota's.'

In het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) ligt de klemtoon vooral op het vrijwaren van de open ruimte in de Rand. Dat lijkt te wringen met de Brusselse belangen.

Erik Grietens: 'Dat klopt. Een van de principes is het niet-afwentelingsprincipe. Vlaanderen wil niet dat Brussel economisch laagwaardig-

trein ben je daar snel. We moeten af van het idee dat Brussel steeds meer ruimte inneemt. De uitdagingen van het nieuwe Brusselse ruimtelijke ontwikkelingsplan zijn de ecologische uitdagingen, de armoede, de werkgelegenheid, de internationalisering en de volkingsstoe name. In 2020 zullen er volgens de prognoses 170.000 inwoners meer zijn dan vandaag. Dat vang je niet op door Brussel alleen maar groter te maken. Er kan nagedacht worden om een aantal functies over te brengen naar andere steden. Naar Leuven, Mechelen, of waarom niet Gent of Asse? Maar deze policentrische visie bestaat niet. Dat vergt gewestoverschrijdend denkwerk en daar ontbreekt het aan.'

Er zijn toch ook voorbeelden van goede samenwerking? Het Gewestelijk Expresnet bijvoorbeeld.

Joost Vandenbroele: 'Dat idee is inderdaad goed, maar er schort wat met de uitvoering. Er zijn zoveel partners mee gemoeid dat de uitwerking stroef verloopt. Hoeveel bedraagt de vertraging nu al niet? Tien, vijftien jaar? Wat wel goed loopt, is de aansluiting van de Brusselse fietsroutes op die in Vlaams-Brabant. Samen vormen ze een fiets-GEN. Ook dat gaat traag, maar het lukt wel omdat er veel minder mee te winnen of te verliezen is.'

Erik Grietens: 'Een ander geslaagd voorbeeld is het project Maalbeek-Molenbeek in Zellik. Het is een aaneenschakeling van groene ruimtes in Brussel en Vlaanderen. Afdelingen van Natuurpunt in Brussel en Vlaanderen hebben er hun schouders onder gezet. Er worden volkstuinjes ontwikkeld en zo meer. Het is een project vanuit de basis dat van het lokale middenveld uitgroeit naar een hoger niveau. Dergelijke dynamiek hopen we ook met ons project *Brussel aan de Rand* tot stand te brengen.'

DE 'Mangel an regionenübergreifender Zusammenarbeit'

'Es mangelt an regionenübergreifender Zusammenarbeit zwischen Brüssel und Flandern. Die wäre zwar überaus erforderlich, doch die Politik weigert sich. Deshalb wollen wir selbst eine Plattform auf die Beine stellen, in der die Organisationen der Einwohner und die gesellschaftlichen Verbände einander über die Regionalgrenzen hinweg finden können', sagt Joost Vandebroele vom *Brusselse Raad voor het Leefmilieu*. 'Der politische Wille ist vorhanden.

Zumindes t in den politischen Erklärungen verschiedener Minister, eine strukturelle Zusammenarbeit bleibt jedoch aus.' Die Zusammenarbeit muss besser werden, beispielsweise auf dem Gebiet von Umwelt, Mobilität, grossen Einkaufszentren, usw. 'Flandern bangt vor einer *Brüsselisierung des Rand*, diese Angst ist aber überholt. Brüssel wird allzu häufig als Ölfleck gesehen, aber ist dem wirklich so?', fragt sich Erik Grietens vom *Bond Beter Leefmilieu*.

Metamorfose voor Machelen

MACHELEN / DIEGEM In Machelen wordt de laatste hand gelegd aan het langverwachte masterplan. De gemeente wil de dorpscentra van Machelen en Diegem grondig herinrichten. 'De parkeerproblematiek in de gemeente wordt aangepakt en de gemeenteplein van Machelen en Diegem ondergaan ingrijpende veranderingen', legt burgemeester Jean-Pierre De Groef (SPA) uit. 'In het centrum van Machelen willen we het winkelen aangenamer maken. Het centrum wordt autoluw en de handelszaken zullen meer zichtbaar zijn. Ook het De Cockplein in Diegem krijgt een grondige oprisbeurt en het zal ook aansluiten op de handelszaken.' Nog een pak andere projecten zitten in de pijplijn. De gemeentelijke kinderkribbe krijgt een nieuwbouw op het domein waar nu de GISO-school is gelegen. Op de plaats waar nu de kinderkribbe is, komt een nieuwe cultuurzaal en de GISO-school verhuist naar Diegem. Het gemeentebestuur wil ook een nieuw pleintje aanleggen voor het gemeentehuis in Machelen en aan de Heirbaan een evenementenhal bouwen waar fuiven kunnen plaatsvinden. ■ TD

Nieuwe cinema

BRUSSEL Eind december sluit een van de iconen van de Brusselse cinema de deuren. Het einde van de verlieslatende bioscoop Arenberg in de Brusselse Koninginnegalerij is in zicht, maar er is ook goed nieuws: twee maanden later opent in hetzelfde gebouw *Galleries*, een project van een Frans-Belgische groep waar onder meer regisseur Henri de Gerlache venoot van is. De bioscoop krijgt een grondige facelift: nieuwe schermen, een betere geluidskwaliteit en nieuwe digitale projectoren. Er komt een derde zaal, een exoruimte en een specifieke kinderverwerking. Het aantal vertoningen en de rotatie van de films wordt verhoogd. *Galleries* wil ook samenwerken met Cinema Lumière in Brugge, Les Grignoux in Luik en de Brusselse Actor's Studio. ■ TD

Ontmoeten, ontdekken, ondernemen

GRIMBERGEN / HALLE Warenhuisketen Colruyt start met opleidingen en workshops voor consumenten. Het gaat om een breed gamma van culinaire workshops over vergeten groenten, snijtechnieken en wijnproeven, tot sessies waarin je leert voorlezen. 'Het doel van de Colruytgroup Academy is ontmoeten,

ontdekken en ondernemen', zegt CEO Jef Colruyt. 'De mensen ontmoeten elkaar in een losse sfeer, ideaal om te leren en te ontdekken. We willen hen tips en tricks meegeven waarmee ze achteraf effectief aan de slag kunnen. In de meeste gevallen wordt een kleine bijdrage gevraagd, maar er worden geen

demaand ▶

De productie in brouwerij Belle Vue in **Sint-Pieters-Leeuw** is een week stilgelegd na een ammoniaklek. ▶ De Vlaamse Regering geeft 50.000 euro subsidie aan **Grimbergen** voor de herinrichting van het centrum van deelgemeente Strombeek-Bever; met als doel de leefbaarheid te verbeteren. ▶ In kleuter- en basisschool 't Klavertje

Vier in **Dilbeek** heeft de provincie Vlaams-Brabant een lessenpakket voor scholen voorgesteld dat bijtongevallen bij jonge kinderen moet voorkomen. ▶ **Grimbergen** telt nog veertien kastelen, die beschreven staan in het nieuwste boek *Kastelen en landhuizen in Grimbergen* van erfgoedvereniging Eigen Schoon Grimbergen. ▶

Begin volgend jaar komt op de gedempte Zenne-arm in **Vilvoorde** ter hoogte van het Kanaalpark een fiets- en wandelpad met voorzieningen voor kleine kinderen. ▶ Provinciegouverneur Lodewijk De Witte wil dat Vlaams-Brabant tegen 2030 klimaatneutraal is. Vanaf dan zou de provincie geen factor van belang meer mogen zijn in de

© DL

Lot krijgt jachthaven

BEERSEL Het gemeentebestuur van Beersel en Waterwegen en Zeekanaal, de beheerder van het kanaal Brussel-Charleroi, willen een jachthaven aanleggen in Lot. De binnenjachthaven komt tussen de Rampelbergstraat en de Walravensstraat, net voor de gemeentegrens met Ruisbroek. Het terrein is nu nog ingekleurd als agrarisch gebied, maar daar zou het nieuwe gewestplan van de Vlaamse Overheid een

mauw aan moeten passen. Het gemeentebestuur hoopt dat een kleine jachthaven weer wat leven zal brengen in de wijk Over de Vaart in Lot. Misschien komt er ook recreatie in de vorm watersport. 'De jachthaven in Lot maakt deel uit van ons meerjarenprogramma', zegt Kevin Polfliet van Waterwegen en Zeekanaal. 'We plannen de aanbesteding voor de werkzaamheden in 2013.' ■ TD

© DL

emen

artikelen te koop aangeboden. Dat doen we al in onze winkels.' Het Academy-project zit vandaag nog in een testfase en moet op kruissnelheid komen in het voorjaar van 2012. Op termijn komen er een tweetal workshops per dag in het hele land. In de Rand zou dat in Grimbergen en Halle zijn. ■ TD

opwarming van de aarde. ► In de meer dan 700-pagina's tellende paddenstoelenatlas van Vlaams-Brabant, die door Natuurpunt in samenwerking met de provincie is uitgewerkt, staan 2.500 paddenstoelsoorten die in onze provincie voorkomen. ► Brabant-Plus, zo heet de nieuwe afvalintercommunale die het afvalbeleid in

Halle-Vilvoorde vorm moet geven. ► In Tombeek (**Overijse**) is het officiële startschot gegeven voor de restauratie van het voormalige sanatorium. Het beschermde monument wordt omgebouwd tot een rust- en verzorgingstehuis. ► Na Grimbergen en deelgemeente Strombeek barsten nu ook de basisscholen in **Borgt** en **Beigem**

uit hun voegen, zodat een aantal leerjaren tijdens dit schooljaar nog gesplitst moeten worden. ► **Grimbergen** en de stad Brussel gaan een nieuwe asfaltlaag leggen op de Romeinsesteenweg. Er komen ook nieuwe wegmarkeringen. ► Elke inwoner van Vlaams-Brabant produceert gemiddeld 150 kg restafval. **Zaventem** is de

sorteerkampioen met net geen 100 kilogram restafval per inwoner. ► Rusthuis Sint-Antonius in de Hoogstraat in **Zaventem** wordt begin volgend jaar omgevormd tot een woonzorgcentrum. ► Het Boskantveldcomité trekt opnieuw naar de Raad van State tegen de aanleg van een bedrijfzone langs de A12 in Westrode (**Meise**).

Spaans Huis definitief gered

TERVUREN De restauratie van het Spaans Huis, ook bekend als de Gordaalmlen, in de Warande van Tervuren is achter de rug. De geschiedenis van het Spaans Huis gaat terug tot in de middeleeuwen. Zeven jaar geleden stond het gebouw nog op instorten. Het was ook lang onduidelijk wie verantwoordelijk was voor het Spaans Huis. In Tervuren werd zelfs het actiegroep SOS Spaans Huis opgericht om de situatie aan te klagen. Uiteindelijk nam het Agentschap voor Natuur en Bos de restauratie op zich en zo kwam er na jarenlang verval schot in de zaak. 'Het gebouw is nu volledig opgeknapt. Wat de precieze bestemming zal zijn van het Spaans Huis is nog niet duidelijk. Als alles volgens plan verloopt, zal daar in de loop van volgend jaar uitsluitend over zijn', zegt Patrick Huvenne van het Agentschap voor Natuur en Bos. ■ TP

Fusie afvalintercommu

VLAAMS-BRABANT De provincie Vlaams-Brabant pleit voor een gezamenlijk afvalbeleid in Halle-Vilvoorde. Dat zou volgens de provincie niet alleen een verbetering betekenen op het vlak van service en milieu, maar ook flink wat kosten besparen. 'Uit de studie die we lieten uitvoeren, blijkt dat meer samenwerking op jaarbasis om en bij de 8 miljoen euro kan besparen. Dat zou neerkomen op 13 euro per inwoner per jaar', zegt gedeputeerde voor Milieu Jean-Pol Olbrechts (CD&V). De provincie pleit voor een centraal beleid, waarbij

Anders nog iets?

KRAAINEM De komende weken kan je in de gemeenschapscentra gaan kijken en luisteren naar *Anders nog iets?*, de nieuwste voorstelling van Fast Forward. De theatergroep, die gespecialiseerd is in theater voor anderstaligen, bestaat dit jaar tien jaar en is dit keer in zee gegaan met actrice en omroepster Andrea Croonenberghs. 'Anders nog iets? is een heel gevarieerde voorstelling geworden met enkele hoogtepunten uit vorige producties, livemuziek, ontroerende verhalen, komische sketches en poëzie', vertelt Andrea Croonenberghs.

Net als bij de vorige producties van Fast Forward, speelt ook nu de interactie met het publiek een belangrijke rol. *Anders nog iets?* is geschikt voor iedereen, maar ontworpen voor anderstaligen die Nederlands willen leren. ■ TP

i *Anders nog iets?* speelt op 14 november om 20 uur in GC de Lijsterbes (Kraainem), op 15 november om 20.30 uur in GC de Boesdaalhoeve (Sint-Genesius-Rode) en op 22 december om 20.30 uur in GC de Bosuil (Jezus-Eik). Meer info: www.derand.be en www.fast-forward.be

► De bouw van een dierencrematorium en een dierenasiel in **Zellik** krijgt heel wat tegenwind van het gemeentebestuur en enkele buurtbewoners. ► **Vilvoorde** en **Machelen** staan diametraal tegenover mekaar in het dossier rond het grootschalige werk, winkel- en ontspanningsproject Uplax. ► De Vlaamse overheid

belooft ruim anderhalf miljoen euro vrij te maken om een voormalige papierfabriek in **Huizingen** en een oude wolfabriek in **Lot** te saneren en af te breken om plaats te maken voor een nieuw bedrijvenpark en woningen. ► Het **Linkebeek**se gemeentebestuur overlegt met buurgemeenten **Sint-Genesius-Rode**, **Ukkel** en **Drogenbos** om

drie extra bufferbekkens aan te leggen in de strijd tegen de wateroverlast. Er komt ook een extra pomp en een erosiebestrijdingsplan. ► In **Zaventem**, **Machelen** en **Wezembeek-Oppem** zijn zes nieuwe fietsverbindingen aangelegd. ► Het is niet zeker dat de winkel van schoenenketen Brantano in **Wemmel** na de overstromingen van 18 augustus

opnieuw de deuren zal openen. ► In de wijk Borgt in **Grimbergen** is het buurthuis 't Motje geopend. Het moet een ontmoetingsplaats worden. ► De noodzakelijke stedenbouwkundige vergunning voor de renovatie van de rechtervleugel van het Tuchthuis in **Vilvoorde** is toegekend. De kosten voor de renovatie worden geraamd op

nales?

de eigenlijke afvalinzameling door verschillende intercommunes gebeurt. Ze doet nu een oproep aan de gemeenten van Halle-Vilvoorde om intensief te gaan samenwerken, maar lang niet alle gemeenten zijn gewonnen voor het plan. Overijse, Hoeilaart en Tervuren, waar Interrand voor de afvalophaling instaat, zien de fusie niet zitten. Volgens de drie gemeenten bestaat er geen garantie dat de ophaling minder zal kosten aan de inwoners en bestaat er al een goede samenwerking tussen de intercommunes. ■ TD

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij zes jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds drie jaar randbewoner. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Steekvlampolitiek

Ik blader even in een oude Randkrant van vorig jaar. Daarin deed ik mijn beklag over de beslissing van Bloso om de bezoekers van het recreatiedomein in Hofstade voortaan te laten betalen. Het nabij gelegen Bloso-domein wordt stap voor stap gerenoveerd en aan de moderne noden aangepast. Er komen steeds meer mensen uit de Vlaamse Rand en Brussel over de vloer. Mooi. Keerzijde: steeds weerkerende rellen en relletjes met groepjes jongeren. Na de redelijk zware rellen vorige zomer en in het voorjaar, besliste de lokale politiek, in overleg met Bloso en de politie, uiteindelijk om iedereen die in het domein wil voortaan 5 euro te vragen (1 euro voor de kleinsten). Redenering: zo zal het crapuul wegblijven en elders ambras gaan maken, waar Hofstade er geen last van heeft. Probleem opgelost.

En zie, wat ik voorspelde, is gebeurd. Het werd een heel rustige zomer in Hofstade. Heel rustig. Er werden geen rellen gemeld. De nieuwe tactiek heeft perfect gewerkt: geen enkele overlast ... maar ook: geen enkele bezoeker. De kortzichtigheid heeft het weer gehaald. De steekvlampolitiek heeft weer haar diensten bewezen bij het vinden van korte termijn oplossingen voor lange termijn problemen. Samen met het crapuul bleef ook het andere publiek weg. Brave gezinnen met een beperkt budget, voor wie 30 euro om binnen te mogen met heel de familie te veel is. Zelfs de lokale bezoekers die gratis binnen mogen op vertoon van identiteitskaart of – je houdt het niet voor mogelijk – een attest van het gemeentebestuur – bleven weg. Enkel een paar moedigen trotseerden de administratieve rompslomp. Zo zag ik in het gemeentehuis een grootmoedertje vragen naar

een document dat ze nodig had om met haar kleinkinderen het domein te bezoeken.

Problemen echt doortastend aanpakken, dat is niet inbegrepen in de steekvlampolitiek. Een domein dat altijd gratis toegankelijk was plots betalend maken, dat is geen populaire maatregel. Om de politieke toekomst van plaatselijke gezagsdragers niet te hypothekeren werd dan maar beslist om bewoners uit de buurgemeenten wel gratis toegang te verlenen. Lokaal crapuul is welkom, crapuul uit Brussel niet.

Sinds enkele jaren wordt er zwaar geïnvesteerd om het domein van Hofstade terug in alle glorie te herstellen, zoals het vroeger was, in de hoogdagen van het binnenlands volkstoerisme, maar ook aangepast aan de moderne noden. Er komt zelfs een wildwaterbaan. Al dat geld: weggesmeten! De infrastructuur staat er heel de zomer nagenoeg ongebruikt bij. De bezoekers zijn op twee handen te tellen. In de pas vernieuwde speeltuin is het, zelfs op zonnige dagen, rustig toeven. Het strand ligt er verlaten bij. De uitbater van het café naast de speeltuin leest zijn krant en telt 's avonds met wanhoop zijn recepte.

Ik ben benieuwd welke besluiten men zal trekken uit de ervaring van de voorbije zomer. Ik heb de mijne al klaar: sloop die omheining! Laat iedereen die zich gedraagt binnen zonder meer, en zet het crapuul aan de deur en op een zwarte lijst. En de 400.000 euro die de omheining heeft gekost? Schrijf die maar op de lijst bij die andere witte olifanten.

TEKST Joris Hintjens ■ FOTO Filip Claessens

i Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

3 miljoen euro. ► Kinderdagverblijf Stelkebees in **Huizingen** moet een maand na de officiële opening al op zoek naar een nieuw onderkomen omwille van de nabijheid van een hoogspanningsmast. ■ JH

Oleg Iachtchouk zoekt de luwte op

Topspits zonder

Dure wagens, straatraces, handtasjes van Vuitton? Berg de clichés over flamboyante topspitsen maar op, met hun egodans na elke goal. We praten met Oleg Iachtchouk. Zijn gouden voetjes blijven keurig op de grond. De Wemmelaar showt geen salto van de dag, maar legt een topcarrière voor bij Anderlecht en Cercle Brugge.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Hij woont in een residentiële wijk in Wommel, villa met omheining. Twee wagens voor de deur, oké, maar exuberant is het allemaal niet. De Oekraïense goaltjesdief Oleg Iachtchouk speelde tien jaar in het eerste elftal van Anderlecht (1996-2006) en scoorde er met de regelmaat van de klok, in totaal 31 goals in 119 wedstrijden. Hij was er een meevoetballende spits, die vele goals op een dienblad klaarlegde voor zijn ploegmaats. Na een jaar onderbreking bij het Griekse Ergotelis Heraklion keerde Oleg terug naar België. In de herfst van zijn carrière maakt hij mee het mooie weer bij Cercle Brugge. Oleg heeft op klasse zijn centen verdiend, maar leeft niet zo breed als hij het kan laten hangen. Meedogenloos voor doel, modest in de omgang. 'Veel show, waarheen leidt mij dat?', vraagt hij zich af. Deze teamspeler bij uitstek leert sinds kort Nederlands en haalt voor RandKrant herinneringen op. Zijn dochter Adeline van elf zit naast haar vader te blinken.

In die tien jaar Anderlecht spreekt de Champions League-campagne van 2000-2001 het meest tot de verbeelding. Heb je dat ook zo ervaren?

'Natuurlijk. We eindigden toen eerste in een groep met Manchester United, Dynamo Kiev en PSV! Later hebben we in eigen huis nog Lazio Roma en Real Madrid verslagen. Dat waren de gloriejaren onder Aimé Anthuenis, met spelers als Thomas Radzinski, Jan Koller, Alin Stoica en Pär Zetterberg. De dag voor de thuismatch tegen PSV is mijn eerste dochter geboren. Ik had de nacht ervoor niet geslapen en niemand wist waar ik was. Aimé werd daar helemaal gek van! Maar ik heb de match gewoon meegedaan. Zoiets wil je niet missen. Het is een prachtige tweedaagse geworden ...' (Adeline glimlacht apetrots).

Aan welke gloriemomenten denk je nog?

'Ik herinner me levendig het Europese duel tegen Casino Salzburg, in 1997. In Oostenrijk verloren we met 4-3, thuis stonden we aan de rust met 0-2 achter en toch konden we nog met 4-2 winnen en ons kwalificeren. Ik maakte toen een mooie goal, dat zijn zaken die je niet vergeet.' Onverstaanbaar: 'Of het seizoen waarin we in het begin allerlaatste stonden en nog als derde eindigden. We wonnen op het veld van Racing Genk met 0-5 toen daar de flessen al koud stonden om hun kampioentitel te vieren. Datzelfde seizoen klopten we ook grote rivaal Standard in eigen huis met 0-6. En niet te vergeten: mijn debuut in de Europacup. Op mijn negentiende kwamen we uit tegen het grote Inter Milaan. Dat maakt indruk. Het is een jongensdroom die uitkomt.'

Hoe ben je bij Anderlecht terechtgekomen?

'Op een Europees kampioenschap voor jongerenteams in Ierland speelde ik destijds met Oekraïne tegen België. We wonnen en ik scoorde een doelpunt. Scouts van Anderlecht hebben me dan een tijd gevolgd bij mijn club Nyva Ternopil, in de eerste divisie van Oekraïne en ze hebben mij op mijn achttiende weggeplukt.'

Was het hard om als jonge knaap hier alleen je plan te trekken?

'Het moeilijkste waren de vrije dagen, dan had ik niets om handen. Ik kon de taal niet en was ver van huis. De eerste maand logeerde ik op hotel, daarna regelde Anderlecht een soort gasthuis voor jonge spelers, waar ik ook met jongens uit de Sovjet-Unie kon praten. Dat maakte het een stuk makkelijker. Ik heb er trouwens ook mijn vrouw Murielle leren kennen. Zij bracht ons ontbijt (*lacht*). Ach, al bij al viel dat goed mee, want ik was

en ben nog altijd sterk gefocust op mijn doel. Als je weet waarom je iets doet, dan voelt dat niet als een inspanning. Al op mijn twaalfde wilde ik een grote voetballer worden, liefst bij het sterrenelftal van Dynamo Kiev. Ik heb mijn ouders gevraagd om naar een voetbalschool te mogen, 1.200 km verderop. Die kans kreeg ik en ik greep ze met beide handen. We kregen in groepjes van twintig spelertjes les en een opvoeder toegewezen. Ik ging alleen in de vakanties naar huis, want voor een eenvoudig gezin zonder auto, waren die verplaatsingen niet evident. Als je zo jong al zonder ouders leert leven, dan kan je wel tegen een stootje.'

Wat deden je ouders in het leven? Stroomt er voetbalbloed door de familieaderen?

'Nee, mijn vader is electricien, mijn moeder werkte in een laboratorium. Het zijn gewone, hardwerkende mensen. We waren niet rijk. We hadden bijvoorbeeld geen auto, maar ik ben in mijn jeugd ook niets tekort gekomen. Na de val van de Sovjet-Unie werd het leven wel veel harder. De mensen moesten aan lage lonen werken en werden soms erg laat uitbetaald. Nu wonen mijn ouders in Anderlecht. Ze hebben het goed. Met de centen die ik als profvoetballer verdien, kan ik hen iets teruggeven voor al de inspanningen die ze voor mij hebben gedaan.'

Je komt over als een zeer bescheiden man, ook in tv-interviews. Heeft je afkomst daar iets mee te maken?

'Ik zou goede sier kunnen maken met het geld dat ik verdien en dure wagens kopen of de feestneus uithangen, als je dat bedoelt? Tja, waarheen leidt mij dat? Ik weet wat ik heb moeten opofferen om het te maken als profvoetballer. Ik ben zeven keer geopeerd en ben telkens teruggekomen. Ik wil het maximale halen uit mijn carrière. Ik heb nooit naast mijn schoenen gelopen, maar ben altijd hard blijven werken, zeer gericht op mijn doel. Toen we hier in Wommel een bouwgrond kochten, was ik net voor een hele tijd gekwetst. Dan doe je er alles aan om terug te boksen, want mijn gezin is het allerbelangrijkste. Geld uitgeven in de discotheek en je carrière in gevaar brengen, zegt me weinig. In de plaats daarvan heb ik tien maanden rondjes gelopen terwijl mijn teamgenoten

sterallures

een balletje trapt en matches speelden. Veel keuze heb je dan niet.' Dochter Adeline voegt eraan toe: 'Als mijn papa een doel voor ogen heeft, laat hij niet meer los.' Oleg glimlacht breed, zijn ogen fonkelen. Het klikt tussen vader en dochter.

Na tien jaar België verkaste je naar het weinig bekende Ergotelis Heraklion in Griekenland. Vanwaar die keuze?

'De laatste jaren speelde ik niet vaak meer bij Anderlecht, door de vele blessures. Ik werd dertig jaar en wilde met een schone lei begin-

nen wanneer dat nog kon. Voor mijn vrouw Murielle en mijn dochters was het een geweldige tijd. We woonden vlak bij het strand, ze konden elke dag zwemmen aan Griekse temperaturen. Toch wilde ik vooral voor mijn gezin terugkeren. Mijn dochters Adeline en Lauryn moeten op één plek opgroeien, het is niet goed dat ze elk jaar verhuizen.'

Dan kwam je bij Cercle Brugge terecht via je voormalige ploegmaat Glenn De Boeck, die er trainer was en jou bij de club wilde. Is het verschil met Anderlecht groot?

'Bij een club met de geschiedenis en prijzenkast van Anderlecht is alles op en top professioneel georganiseerd, tot in de details. Het verschil zit in kleine dingen, maar het valt wel op. Bij Anderlecht gingen we een dag voor een uitwedstrijd vaak op afzondering en aten we in een hotel. Bij Cercle komen we een tijdje voor de match samen op de club en eten we daar in groep. Het is vooral een verschil in budget.'

Je hebt in alle nationale jeugdelftalen van Oekraïne gespeeld, maar schopte het nooit tot het eerste elftal. Nooit overwogen om Rode Duivel te worden?

'Toen Aimé Antheunis bondscoach werd, heeft hij daar naar gehengeld, ja. Maar als je je hele jeugd voor Oekraïne uitkomt, dan gaat je hart toch daar naartoe. Ik kan dan niet zomaar voor de Belgische nationale ploeg spelen. Ik gun het andere spelers, maar voor mij gaat dat niet.'

Je contract bij Cercle loopt tot 2013. Al een idee wat je daarna wil doen?

'Een goede vriend zegt me dat ik mijn ervaring moet benutten voor een andere baan in het voetbal en hij heeft gelijk, maar als ik een andere interessante aanbieding krijg, dan zal ik niet twijfelen. Op korte termijn kijk ik er vooral naar uit om wat meer tijd in Wemmel door te brengen, zodat we niet alleen de zondagse markt bezoeken. En ik zou dolgraag eens een volle zomervakantie met mijn gezin spenderen, want ik heb nooit samen vakantie met mijn dochters.'

FR Un avant-centre de haut niveau sans allures de star

Des voitures coûteuses, des courses de rues, de sacs Vuitton? Oubliez les clichés sur les footballeurs flamboyants. Nous rencontrons Oleg Iachtchouk. Ses souliers d'or sont solidement ancrés sur le sol. Cet habitant de Wemmel ne va pas vous présenter le salto du jour, mais il peut se targuer d'une belle carrière à Anderlecht et au Cercle Brugge. Il a également joué dans toutes les équipes nationales de jeunes en Ukraine. 'Faire beaucoup de show, à quoi cela va-t-il me servir?', se demande-t-il. Parmi ses nombreux souvenirs footballistiques, il chérit surtout la campagne pour la Champions League en 2000-2001. 'Anderlecht a terminé premier d'un groupe composé de Manchester United, Dynamo Kiev et PSV! Plus tard, nous avons encore battu Lazio Roma et Real Madrid à domicile. C'était les années de gloire sous la conduite d'Aimé Antheunis.' Il est arrivé en Belgique à l'âge de 18 ans, les premières années ont été difficiles, mais 'lorsque vous savez pourquoi vous le faites, cela ne vous coûte pas d'effort. Dès l'âge de douze ans, je voulais devenir un grand footballeur.'

Alsnog een **bedrijvenzone** in Westrode?

Zesendertig jaar nadat de intercommunale Haviland er de eerste gronden kocht, lijkt de inplanting van een bedrijvenzone op een 76 ha groot gebied in Westrode (Meise) eindelijk een feit te worden.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

In oktober vorig jaar leek alles weer op een dood spoor te zitten toen de Raad van State na een klacht van het plaatselijke Boskantveldcomité het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) voor deze bedrijvenzone vernietigde. Op 1 juli van dit jaar stemde de Vlaamse Regering al een nieuw GRUP *Specifiek regionaal bedrijventerrein transport, distributie en logistieke zone Westrode*. Op het ogenblik dat wij dit schrijven (20 september 2011) bereiden juristen van het Boskantveldcomité opnieuw een verzoekschrift voor waarmee het comité de Raad van State zal vragen om ook dit Vlaams besluit te vernietigen.

Wel of niet?

Op welke manier komt de Vlaamse Regering in haar nieuw GRUP tegemoet aan de bezwaren van de Raad van State tegen het vorige plan? Volgens de raad laat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) de ontwikkeling van nieuwe bedrijven enkel toe binnen een economisch knooppunt, wat Meise niet is. Daarbuiten zijn enkel bedrijventerreinen mogelijk die reeds in ontwikkeling waren bij de totstandkoming van het RSV op het

einde van de jaren 90. Volgens de Raad van State komen de terreinen van Haviland in Westrode hiervoor niet in aanmerking. In het kader van de tweede herziening van het RSV verbreedde de Vlaamse Regering in december vorig jaar echter de definitie van *bedrijven in ontwikkeling* en selecteerde Westrode als *bijzonder economisch knooppunt*. Het is deze herziening van het RSV dat de rechtsgrond biedt voor het nieuwe GRUP.

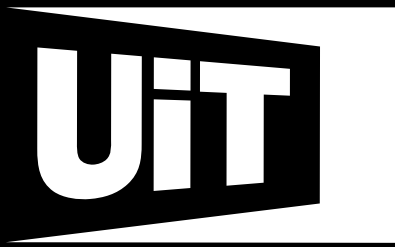
De emoties rond dit bedrijventerrein lopen al jaren hoog op. De Vlaamse Regering motiveert het nieuwe bedrijventerrein door te verwijzen naar 'de acute vraag naar werkgelegenheid in de omgeving van de luchthaven en het gebrek aan vestigingsmogelijkheden voor bedrijven in de provincie Vlaams-Brabant'. Ook de Kamer van Koophandel van Halle-Vilvoorde wijst steevast op de grote nood aan bedrijventerreinen in deze regio. Haviland investeerde in het verleden reeds meer dan 15 miljoen euro in de aankoop van terreinen in Westrode en wil hier 46 van de 75 ha reserveren voor bedrijven. Het is er vast van overtuigd dat hierdoor 1.500 nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd zullen worden. De afgelopen jaren waren grote bedrijven

als Colruyt, Lidl en H&M geïnteresseerd om zich hier te vestigen. Het Boskantveldcomité vreest evenwel dat de verwachte 12.000 vrachtwagenbewegingen per dag veel luchtvervuiling en files op de A12 zullen teweegbrengen. Het wijst er op dat een logistiek bedrijventerrein zoals dit multimodaal, dus ook via spoor, kanaal, ..., ontsloten moet worden.

Wat brengt de toekomst?

'Haviland en de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij tekenden een overeenkomst dat we dit terrein samen zullen ontwikkelen. Als alles volgens plan verloopt en de Raad van State geen nieuwe stokken in de wielen steekt, zullen we over drie tot zes maanden de werken voor de uitrusting van dit bedrijventerrein kunnen aanbesteden en zullen over twee jaar de eerste bedrijven er zich kunnen vestigen', aldus Erik Ideler, waarnemend directeur van Haviland. Om de aansluiting van het bedrijvenpark op de A12 vlot te laten verlopen, plant het Agentschap Wegen en Verkeer een nieuw op- en afrittencomplex op de A12. 'Hierover komt er eind oktober een stuurgroep bijeen met de betrokken gemeentebesturen, het departement mobiliteit van de Vlaamse Gemeenschap, de provincie en De Lijn', aldus Anton De Coster van het Agentschap Wegen en Verkeer. Hij kan nog geen timing geven voor de bouw ervan. Dit complex moet het overigens ook mogelijk maken het gevaarlijke kruispunt op de A12 ter hoogte van de Kerkhofstraat in Londerzeel op te heffen. Het nieuwe GRUP neemt tussen haakjes het advies van de Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening over 'om de inrichting van het bedrijventerrein pas toe te laten als de nodige aansluitingsinfrastructuur op de A12 gerealiseerd is'.

AGENDA
NOVEMBER
2011

in de Rand

Kom uit je kot

THEATER

Hebben we ons teruggetrokken uit het drukke bestaan? Laten we anderen de hete kolen uit het vuur halen? Of gooien we onze talenten in de strijd en nemen we het risico om door andersdenkenden te worden afgeslacht? In *Existential Make-Over* stimuleren de acteurs van **Het zesde bedrijf** onze verantwoordelijkheidszin. Daarbij moeten we opmerken dat **Laura Van Dolron** de tekst schreef in de periode dat er maar geen schot kwam in de onderhandelingen voor een nieuwe regering. Toch richten de spelers **Lotte Heijtenis, Janne Desmet** en **Steve Aertnouts** zich niet zozeer tot de politici, maar tot alle burgers en buitenstaanders. Zij ageren tegen de zelfrelativering en de ironie die het maatschappelijk discours in de talkshows op televisie en radio beheersen. Ze citeren idealisten als Nelson Mandela, maar gaan ook te rade bij Kurt Cobain en de existentialisten als Sartre en Camus. Wie naar een betere wereld verlangt, kan daar best zelf toe bijdragen. Met deze montagevoorstelling introduceert de groep een nieuw genre: de stand-up philosophy. ■ LD

WO · 30 NOV · 20.30

Existential make-over

Het zesde bedrijf

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Explosief danstheater

VARIA

In *Fuerza Bruta* serveert de Argentijnse theatermaker **Diqui James** in een opzwevend tempo explosieve taferelen. Door de hypnotiserende muziek, de bewegende podia, de luchtballieten en de zwevende decors krijgt de voorstelling een verbazingwekkende spektakelwaarde. Een dj draait zinderende techno. Stroboscopische lichteffecten doorklieven de gigantische rookwolken die vanuit verschillende hoeken de zaal in worden gespuwd. Op een loopband rent een kerel alsof zijn leven ervan afhangt. Een tweede podium, dat de zaal binnenrolt, drijft het publiek uit elkaar. De scène stelt een kitscherige huiskamer voor die wordt bevolkt door uitbundige danseressen. Springend en buitlend slopen zij het decor. Wanneer het doek, dat het plafond verbergt, wordt weggetrokken verschijnt een zwembad met een transparante bodem waarin vier danseressen pijnsnel over het water glijden en met hun handen en voeten bloemmotieven vormen. Het gevaarte daalt tot net boven de hoofden van de toeschouwers. Toch komt de natigheid van elders. ■ LD

4 TOT 17 NOV

Fuerza Bruta

Brussel, Tour & Taxis,
www.fuerza-bruta.be

Zweven in de melancholie

MU
ZIEK

Aanstekelijke melodieën en subtiele arrangementen zijn de belangrijkste troeven van

Arid. Leadzanger **Jasper Steverlinck** beschikt bovendien over een stem die ook in rustige nummers imponeert. Het is dan ook niet te verwonderen dat Bon Jovi hem deze zomer vroeg om tijdens de doortocht in Zeebrugge het voorprogramma te verzorgen. Sinds de Gentse poprockband halverwege de jaren 90 doorstootte in Humo's Rock Rally is het repertoire alleen maar gevarieerder geworden. Toch domineren op hun jongste langspeler *Under The Cold Street Lights*, waaruit ze tijdens de huidige tournee een selectie brengen, de melancholische nummers. 'Ik ben nochtans geen introvert of depressief persoon', zegt Steverlinck. 'De teksten wekken misschien die indruk, maar ik kan iedereen geruststellen, niemand van de band wil uit het leven stappen.' De band hoopt in de nabije toekomst op de BBC bij Jools Holland op te treden. 'Ook zonder zo'n uitnodiging blijven we de podia in binnen- en buitenland afschuimen, want bestaat er een mooier tijdverdrijf?' ■ LD

Arid

VR · 25 NOV · 20.30

Kraainem, CC de Lijsterbes, 02 721 28 06

MA · 28 NOV · 20.15

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

EX
PO

De veertien foto's waarop David Legrève de lezers van *RandKrant* sinds april 2010 trakteerde, worden in deze reizende tentoonstelling uitvergroot. De bijhorende teksten verdwijnen uit het beeld waardoor de composities beter tot hun recht komen. Meteen valt op hoe zijn camera het geluk van de meest diverse mensen heeft gevisualiseerd.

Nadat hij aan het Gentse KASK meester in de fotografie werd, besloot David Legrève reportagefotograaf te worden. Zijn deelname aan het Fotografiecircuit Vlaanderen met *Kleine verhalen, straffe verhalen* leverde enthousiaste reacties op. *RandKrant* stuurde hem tussen april 2010 en juni 2011 opnieuw op pad voor de fotoreeks *Beeldverhaal*, waarin hij veertien edities lang op zoek ging 'naar passie, liefde en warmte in de Vlaamse Rand'. Het zijn intrigerende taferelen geworden van gewone mensen in hun dagelijkse bezighe-

Multi en ande

HU
MOR

Stand-upcomedians nemen geen blad voor de mond. Met hun rauwe taal schofferen ze het publiek en zichzelf. Sinds enkele jaren loopt het storm voor grof gebekte lefgozers. Bij de huidige generatie neemt **Han Coucke** (36) een aparte plaats in.

Hij schaart zich niet achter de politiek correcte maatschappijvormers, maar belichaamt de misnoegde behoudsgezinde opportunist. In zijn nieuwe show neemt hij de multiculturele samenleving onder vuur. Coucke volgde een opleiding industrieel ingenieur, maar toen hij eenmaal door het po-

diumvirus was gebeten besloot hij acteur-cabaretier te worden. Met Frank Van Erum vormde hij het duo **Gino Sancti**, dat de Wim Sonneveldprijs in de wacht sleepte. Hij registreerde en coachte projecten als *Neveneffecten* en *Ter Bescherming van de Jeugd*, dat genoemd is naar een oud wetsartikel over het caféverbod voor minderjarigen.

Een vroegere show lanceerde hij zonder blikken of blozen als *Racist*. Hij profileerde zich als de eerste extreemrechtse stand-upcomedian van Vlaanderen. In *Han solo* bestookt hij het publiek met cliché-uitspraken. Hij richt zijn pijlen op alles wat links en vooruitstrevend lijkt. 'Humor is een machtig wapen', betoogt hij. 'Je kunt er het publiek zodanig mee in vervoering brengen dat je het eenvoudig kunt manipuleren. Als je er lang

den. 'Stuk voor stuk pure foto's van mensen die iets met passie doen. Het is trouwens opvallend hoe ze allemaal dezelfde positieve ingesteldheid hadden', stelt de fotograaf vast. 'Overall werd ik hartelijk ontvangen. De bokser, de parkietenkweker, de hopteler, de amateurastronoom, de pastoor, de projectleider van de jeugd- en gezinsboerderij, ... ze waren allemaal blij dat ik hen fotografeerde. Het bleken allemaal eenvoudige, mooie figuren. Ontroerend! Van het koppel dat zestig jaar getrouwd was, sprongen zelfs de liefdes-

vonken af. Ik ga ervan uit dat ze model staan voor andere liefdesparen die innig met elkaar verbonden zijn.'

De foto's zijn niet geësceneerd. 'Ik vraag de mensen nooit om te poseren. Integendeel, enkel wat zich spontaan aandient, tracht ik zo mooi mogelijk in beeld te brengen, anders zou de leugen vlug ontmaskerd worden. Om de juiste foto's te schieten, moet je wel de tijd nemen. Soms vertellen de mensen mij hun hele leven. Dat is enorm boeiend. In de Brusselse Boks Academie heb ik zelfs een volledige training gevolgd.' Hoe meer foto's hij kan inblikken, hoe groter de kans bestaat dat er eentje uitblinkt. 'De digitale fotografie heeft de kwaliteit verhoogd. Het niveau wordt wel niet enkel door het toestel bepaald, ook de professionele ervaring speelt mee. Laat een beroepsfotograaf en een leek met hetzelfde apparaat een gelijkaardige gebeurtenis vastleggen, je merkt meteen het verschil.' David Legrève fotografeert ook voor Het Laatste Nieuws, zowel regionaal als nationaal. 'Bij een krant is de tijdsdruk groot. Daardoor zijn de mogelijkheden veel beperkter, maar met je neus op de actualiteit zitten, is zo spannend dat ik het evenmin zou willen missen.' ■ LUDO DOSOGNE

VANAF 23 NOV

David Legrève

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

re kul

genoeg op inwerkt, wordt het ongelooflijk volgzzaam. Het is complete nonsens om de maatschappij in te delen in een linkse en een rechtse groep. Wij hebben allemaal zowel linkse als rechtse trekjes, al zullen velen dit niet toegeven.'

Iedere stand-upcomedian belichaamt volgens hem een archetype. 'Philippe Geubels doet zich voor als een minzame naïeveling. Urbanus speelt de loser. Op mij wordt het etiket van neonazi gekleefd, al heb ik daar wel bedenkingen bij.' Han Coucke wil alvast niemand persoonlijk beledigen. 'Dat zou te ver gaan. Helaas voelen sommige mensen zich toch persoonlijk aangesproken, hoewel mijn humor telkens over een hele bevolkingsgroep gaat.' Hij constateert dat politici maar al te graag hebben dat ze met naam en

toenaam worden vermeld in de eindejaars-show van Geert Hoste. Dat zou een graadmeter zijn voor hun populariteit. 'Het bewijst echter ook dat zijn humor braaf en ongevaarlijk is. Van stand-upcomedians hebben dezelfde politici wel schrik. Dat zegt genoeg.'

■ LUDO DOSOGNE

VR · 4 NOV · 20.00

Multikul

Han solo

Meise, GC De Muze van Meise, 02 268 61 74

@Ben van Duin

Herinneringen van een dood meisje

Spoonface is een meisje van negen. Geen doodgewoon meisje, maar wel een dood meisje. Wat we over haar te weten komen, vertelt ze van gene zijde van de dood. Spoonface is de bijnaam die ze kreeg omwille van haar ietwat grote hoofd. De manier waarop ze stierf was ook al geen pretje. Mama en papa, die op de scène zonder iets te zeggen door het verleden van hun dochter heen lopen, treuren nog altijd. In haar monoloog toont het meisje zich volwassen, sterk, eigenwijs en komisch en put ze kracht uit taal, muziek en uit haar nieuwe universum waarin alles klopt. Het decor is tegelijk kil en feeëriek, toegedekt en vol openbaringen. Het is goed om weten dat de monoloog van de Engelse auteur **Lee Hall** (vertaald door jeugdschrijver **Jibbe Willems** en geregisseerd door **Noël Fischer**) oorspronkelijk bedoeld was voor volwassenen. Vandaar dat de portie ellende die de toeschouwer te verwerken krijgt ook voor geëmancipeerd jeugdtheater behoorlijk ver gaat. Verhalen over drank, ontrouw of de Holocaust; niets blijft Spoonface bespaard. Het is dus een goed idee om als ouder in de buurt van je kind te blijven. De productie kreeg in Nederland de Zilveren Krekel voor meest indrukwekkende productie uit 2010; hoofdactrice **Eva Zwart** kreeg de Gouden Krekel voor de beste podiumprestatie. ■ MB

VR · 4 NOV · 20.00

Spoonface (+10j)

BonteHond

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

© FC

Tuin der onlusten

Vanaf de Klutsstraat in Alsemberg hebben wandelaars en fietsers een goed zicht op de *Tuin der onlusten*. Al Balis en Beg-Tsé zijn de grote bezielers van de veelzijdige openlucht-tentoonstelling waarin de tentoongestelde objecten vaak wisselen. Een tentoonstelling moet dynamisch zijn, want ook het leven in de tuin is voortdurend in beweging. Aan de ingang staat een monumentaal beeld uit koper dat schrijver en streekgenoot Herman Teirlinck uitbeeldt. Het kunstwerk is geïnspireerd op het boek *Gevecht met de engel* waarin het hoofdpersonage uit de roman de innerlijke strijd aanbindt met zijn demonen.

In de *Tuin der onlusten* hebben demonen een prominente plaats. Beg-Tsé ontleende haar naam trouwens aan een Tibetaanse demon die het hart uitrukte bij nog levende mensen die hun geloof waren verloren. 'Demonen behoren tot ons cultureel erfgoed', aldus Beg-Tsé. 'Ze waren een middel om pech een plaats te geven en de onlusten in mensen te bezweren.' Beg-Tsé en Al Balis werken geregeld samen met andere kunstenaars, zoals aan het project in de Brusselse wijk Duivelshoek. Voor die gelegenheid ontwierp Al Balis een beeld van de duivel, dat nu ook in Alsemberg opgesteld staat. Het draagt de zichtbare sporen van een steniging. Het stenigen van de duivel is een ritueel dat islamitische pelgrims voltrekken op weg naar Mekka. ■ GH

<http://tuinderonlusten.blogspot.com/>

Onbestemd verlangen naar **Waan**

DANS

Dansen zit de Brazilianen in het bloed. Wordt van hun voetbalhelden niet beweerd dat ze hoog scoren omdat hun passen voortborduren op het ritme van de samba? In het kader van Euroalia Brasil nodigt ons land enkele gezelschappen uit die zich niet beperken tot populaire dansen zoals de samba, de forro of de zumba, maar nieuwe bewegingsvormen hebben ontwikkeld. Mimulus werd in 1990 door choreograaf **Jomar Mesquita** opgericht in

Belo Horizonte. *Por um fio* is opgedragen aan Arthur Bispo do Rosario (1909-1989), die furore maakte met zijn *art brut* die hij in de psychiatrische inrichting maakte. Hij was onder dwang opgenomen omdat hij aan schizofrenie leed. Toen hij mystieke visioenen had, verscheurde hij zijn beddenlakens en hemden om met de textieldraden mantels te vervaardigen die hij zou kunnen dragen tijdens zijn tocht naar het hiernamaals. Zowel de kostuums van de dansers als het decor verwijzen naar de gere-

Onthullende praatshow over

MU
ZIEK

Na tien jaar presentatiewerk op Studio Brussel delen **Stijn Van de Voorde** en **Otto-Jan Ham** hun belevenissen achter de schermen met het luisterpubliek. 'Alles wat we grappig of maf vinden in de muziekwereld kan aan bod komen in onze praatshow', lichten ze toe. 'We beperken ons niet tot de muziekgenres waar we van houden, evenmin willen we een muziekstijl opdringen.' Ze willen zich niet profileren als acteur of stand up-comedian, al mag er natuurlijk stevig gelachen worden. Het concept is vergelijkbaar met dat van Stijn Meuris over de astronomie of van Chris Dusauchoit over de dieren in de

Afrikaanse wildparken. Tijdens hun zaaloptreden kunnen ze voluit onderwerpen aansnijden die in de radioprogramma's slechts mondjesmaat worden behandeld. Stijn en Otto-Jan halen herinneringen op aan hun ontmoetingen met Coldplay, U2 en de bollebozen van de Amerikaanse Foo Fighters. Onthullend zijn hun anekdotes over Jo Vally en Clouseau. Ze analyseren ook enkele hip-hopteksten, waarvan je onvermijdelijk een lachkramp krijgt als je ze ernstig neemt. ■ LD

DO · 3 NOV · 20.30
Music was my first love

Otto-Jan Ham & Stijn Van de Voorde
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

@Guto Muniz

cycleerde stoffen. De dansers lijken in de ban van een onbestemd verlangen dat hen tot de waanzin drijft. De lichaamstaal weerspiegelt hun labiele goedstoestand in een verwarde wereld die in zoveel verschillende gemeenschappen is opgesplitst dat ze ieder houvast verliezen. ■ LD

5 EN 6 NOV • 18.00 EN 20.15

Por um fio

Mimulus Dance Company

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

muziekbedrijf

Foo Fighters

Verfijnde Vlaamse miniaturen

EX
PO

De Koninklijke Bibliotheek van België en de Bibliothèque Nationale de France bundelen hun krachten voor een dubbeltonstelling van Vlaamse miniaturen uit de 15e eeuw.

Onder Filips de Goede (1396-1467) en Karel de Stoute (1433-1477) kende de boekverluchtingskunst in de zuidelijke Nederlanden een ongekende bloei. Tot de dood van Maria Van Bourgondië (1482) werden de kopiïsten en miniaturisten in Brugge, Gent en Brussel omwille van hun uitzonderlijk talent met opdrachten overspoeld. Niet alleen de hertogelijke familie en de leden van de Orde van de Gulden Vlies maakten gebruik van hun diensten, ook geestelijken, ridders en gefortuneerde burgers plaatsten bestellingen. De miniatuurschilders waren in hun tijd even beroemd als Memling, Rogier Van der Weyden en de gebroeders Van Eyck.

Voor deze expo werden 140 manuscripten opgediept, waarvan de helft in Brussel en de helft in Parijs wordt getoond. 'Elk handgeschreven boek wordt met de nodige zorgzaamheid behandeld', benadrukt curator **Sara Lammens**. 'Oud perkament is zeer kwetsbaar; de verf verdraagt het daglicht nauwelijks. Telkens een uniek exemplaar werd aangevoerd, werd het uitgebreid gefotografeerd en moesten we een gedetailleerd contract met de begeleider ondertekenen opdat het in dezelfde staat zou terugkeren. De handschriften zijn doorgaans verpakt in grote houten kisten die met beschermmaterialen zijn opgevuld.'

De Bourgondische hertogen vroegen de miniaturisten om de teksten met bladgoud en zeldzame verftinten te versieren. Zo hoopen zij hun macht en rijkdom te onderstrepen. Naast religieuze onderwerpen kwamen ook profane, mythische en literaire thema's aan bod. Draken, eenhoorns, schildpadden en motieven, die ontleend zijn uit de natuur, duiken in de centrale taferelen en de randdecoraties op. 'Iedere fase van het productieproces vergde specialistenwerk. Het begint al bij de bewerking van het perkament. De afgestroopte schapehuid wordt in een kalkbad gelegd. Met steen worden de laatste restjes vlees en vet verwijderd. Vervolgens moet de huid worden opgespannen en gedroogd. Een ijverige kopiïst pent slechts tweehonderd lijnen per dag. Met de miniaturist werd afgesproken welke ruimte hij voor illustraties open liet. De miniatuurschilders experimen-

teerden met poeders en mineralen om de gewenste kleuren te bereiken. Als zij het recept gevonden hadden, hielden ze dat voor de buitenwereld geheim.'

In de Houyouxgalerij wordt de geschiedenis van onze gewesten verteld. We vernemen hoe vele manuscripten op het einde van de 18e eeuw naar Frankrijk werden versleept. Van *L'arbre des batailles* worden in de gang naar de schatkamer alle details uitvergroot en toegelicht. De Nassaukapel is gereserveerd voor de pronkstukken, waaronder vele klassiekers zoals de *Decamerone* van Boccaccio en de *Stad Gods* van Augustinus. 'Na drie maanden worden de miniatuurhandschriften noodgedwongen weer opgeborgen. Mis de kans om ze te bekijken niet', zegt Sara Lammens. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 31 DEC

Vlaamse miniaturen

Brussel, Koninklijke Bibliotheek, www.kbr.be

Knarsend liefdesverdriet

**KLAS
SIEK**

Droefgeestige gevoelens klinken bij ieder instrument verschillend. Theater De Spiegel uit Mechelen brengt dit seizoen in een regie van **Karel Van Ransbeek** een ongewone versie van de liederencyclus *Winterreise* van Franz Schubert. De zangpartij is gereserveerd voor de tenor **John Pumphrey**. De piano uit de oorspronkelijke partituur wordt vervangen door een Russische accordeon die door **An Ras-kin** wordt bespeeld. Met de trekzak transformeren de 24 gedichten van Wilhelm Müller in een uitgesponnen klaagzang. Poppen, schaduwen en suggestieve schilderijen creëren een aparte sfeer. Hoofdpersonage in dit meewarige verhaal is een jongeman die gebukt gaat onder liefdesverdriet. In het midden van de winter vertrekt hij op reis zonder te weten waarheen. In de ijzige wind bevrozen zijn tranen. Hij mijmert over zijn verdwenen geliefde. In de sneeuw zoekt hij vergeefs haar voetsporen. Uiteindelijk houdt hij halt aan de lindeboom waar hij nageniet van haar lieve woordjes. Hij ontmoet de Leiermann, die hem misschien wel uit zijn lijden verlost. Schubert zou dit werk hebben gecomponeerd toen hij zelf in een sombere stemming verkeerde. ■ LD

DO · 10 NOV · 20.00

Winterreise

Theater De Spiegel

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

agenda

PO DIUM

ZA · 19 NOV · 20.30

Stanley

Peter De Graef, De Kolonie MT &

Hermesensemble

Tervuren, GC Papeblok, 02 768 03 00

ZA · 19 NOV · 20.30

La cucina dell' arte

Circus Ronaldo

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

21 EN 22 NOV · 14.00 EN 20.00

Fred ligt in mijn bed

Echt Antwaarps Theater

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

THEATER

De Mannen

Vernieuwd Gents Volkstoneel

VR · 4 NOV · 20.15

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO · 24 NOV · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA · 10 NOV · 20.30

Maria Eeuwigdurende Bijstand

Cie Mannetje Blauw

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

Achter de wolken

't Arsenal

ZA · 10 NOV · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO · 17 NOV · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 18 NOV · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Anders nog iets?

Fast Forward

MA · 14 NOV · 20.00

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

DI · 15 NOV · 20.00

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

WO · 16 NOV · 20.30

Drink rode wijn

Karlijn Sileghem &

Hans Van Cauwenberghe

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 18 NOV · 20.00

Als ik groot ben, word ik zanger

Theater Toekan Toekan

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 61 74

VR · 25 NOV · 20.30

nRus

De Tijd

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

WO · 30 NOV · 20.30

Existential make-over

Het zesde bedrijf

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

KIDS

WO · 2 NOV · 11.00 EN 16.00

Sneeuw (1-3j)

Sprookjes enzo

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 2 NOV · 15.00

Kipkappen (+6j)

Pascale Platel en Bronks

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Kung fu panda 2

familiefilm

WO · 2 NOV · 15.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,

02 731 43 31

DO · 3 NOV · 15.00

Alsemberg, CC de Meent,

02 359 16 00

DO · 3 NOV · 15.00

Gebroken wit

Morrend Volk

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Kung fu panda 2 (02/11)

Maria Eeuwigdurende Bijstand (10/11)

DO · 3 NOV · 15.00

Cars 2

familiefilm
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 3 NOV · 17.00 (DEEL1)

EN 20.00 (DEEL2)

Harry Potter and the Deathly Hallows

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 4 NOV · 14.00

Gnomeo & Juliet (+4j)

familiefilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 4 NOV · 16.00

De schaduw van Skellig (+9j)

familiefilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 4 NOV · 20.00

Spoonface (+10j)

BonteHond
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 6 NOV · 11.00, 15.00 EN 16.30

Blaas het licht maar uit!

Cie Vuil Konijn
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 12 NOV · 15.00

Bichos do Brasil (+3j)

Teatro Munganga
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 13 NOV · 10.00

Kinderhoogdag

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 16 NOV · 14.00

Hocus Pocus

Clown Tobï
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

WO · 16 NOV · 15.00

Mister More and Lady Less (+6j)

Studio Orka
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 12 NOV · 19.00

De reuzenkrocodil

De Leesbeesten
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 20 NOV · 15.00

Kooivogeldroom (+3j)

De Maan
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 24 NOV · 19.30

De boevenkoning (+8j)

Toneelmakerij
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 26 NOV · 14.30 EN 16.30

ZO · 27 NOV · 10.30, 14.30 EN 16.30

Ietsiepietsie Pietje

Het Kinderuur
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA · 26 NOV · 19.30

Het land is stil (+10j)

Het Banket
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 27 NOV · 15.00

Kapitein Winokio's wereldtoernee (+3j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO · 27 NOV · 15.00

Keik (+3j)

4Hoog
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 27 NOV · 11.00

Twin Room (4-12j)

expo-workshop
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 30 NOV · 14.15

Radio Sinterklaas (+2j)

Theater RAT
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

HUMOR

VR · 4 NOV · 20.00

Multikul

Han solo
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

WO · 9 NOV · 20.30

Thomas will set you free

Thomas Smith
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 17 NOV · 20.00

Overschot van gelijk

Raf Coppens
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

Geen gezeik, iedereen rijk!

Bert Kruismans
DO · 17 NOV · 20.00
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51
ZO · 20 NOV · 19.00
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 18 NOV · 20.00

Comedy all stars

Mutoto
Tervuren, GC Papeblok, 02 768 03 00

WO · 23 NOV · 20.30

Interesting times

Alex Agnew
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

DANS

5 EN 6 NOV · 18.00 EN 20.15

Por um fio

Mimulus Dance Company
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA · 11 NOV · 20.30

Maria Eeuwigdurende Bijstand

Cie Mannetje Blauw
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

WO · 16 NOV · 20.30

Women

Ugo Dehaes
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

SENIOREN

VR · 6 NOV · 15.00

Zeg maar ja tegen het leven

Connie Neefs en Hugo Symons
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 18 NOV · 14.30

Marc Dex

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

DI · 22 NOV · 14.30

Frankie en Johnny

Marleen Merckx en Bert Cosemans
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 29 NOV · 14.00

Canzonissima

Croonenberghs, Dex & Meus
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DO · 3 NOV · 20.30

Soulsister

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 3 NOV · 20.30

Music was my first love

Otto-Jan Ham & Stijn Van de Voorde
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 4 NOV · 21.00

Filip Gryseels tribute

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Songbook van mijn hart

Johan Verminnen
ZA · 5 NOV · 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 26 NOV · 20.00

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Ugo Dehaes (16/11)

Magnapop (26/11)

Sam Vloemans (30/11)

DO · 10 NOV · 20.00

Voice male at the movies

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO · 10 NOV · 20.30

Mount Everest

Buurman
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

DO · 10 NOV · 20.30

Over andere mensen

Familie Segers
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 10 NOV · 20.30

Het groot concert

Erik en Sanne
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 12 NOV · 20.30

La Matanza songs

Kris De Bruyne
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA · 12 NOV · 20.30

I am

Barbara Dex
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 19 NOV · 20.00

Nekka Nacht: halve finale

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 19 NOV · 20.00

All around fabulous

Tish Hinojosa
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 19 NOV · 20.30

Binnen zonder kloppen

De Beenhouwerij
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

WO · 23 NOV · 20.30

Alfonsina

Orquesta Tanguedia
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 23 NOV · 20.30

Admiral Freebee

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 24 NOV · 20.00

Circle

Scala
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 24 NOV · 20.00

Nachtkracht deluxe

Amatorski
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 25 NOV · 20.30

Gedeelde Adoraties III

Jean Blaute & Erik Melaerts
Tervuren, GC Papeblok, 02 768 03 00

Arid

VR · 25 NOV · 20.30
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06
MA · 28 NOV · 20.15
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 25 NOV · 20.30

Two sides

Sweet Coffee
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR · 25 NOV · 20.30

Mijn huis

Eva De Roovere
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 26 NOV · 20.30

Magnapop

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO · 27 NOV · 11.00

De groevende graal

Wouter Vandenabeele en Tom Theuns
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 27 NOV · 20.00

Winterconcert

De Eendracht
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

KLASSIEK

WO · 9 NOV · 20.30

Jos Van Immerseel en Bach

Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

DO · 10 NOV · 20.00

Winterreise

Theater De Spiegel
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 13 NOV · 11.00

Combinaisons

Fluitenkwartet Pamina
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 24 NOV · 20.30

Mozart, Mahler en Dvorzak

Pianokwartet Tetra Lyre
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

JAZZ

WO · 30 NOV · 20.30

Sam Vloemans

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Swooni

WO · 2 NOV · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 21 NOV · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

MA · 7 NOV · 20.30

Tambien la lluvia

Vilvoorde,
CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 8 NOV · 20.30

Portable life

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 8 NOV · 14.00

Pulsar

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 10 NOV · 20.00

Milk

Holebifilmfestival
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 11 NOV · 20.00

The secret diaries of miss Anne Lister

Holebifilmfestival
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZO · 13 NOV · 20.00

Omar m'a tué

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

La piel que habito

DI · 15 NOV · 20.30
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO · 17 NOV · 15.00 EN 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 20 NOV · 20.00

Melancholia

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 22 NOV · 20.30

Howl

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 25 NOV · 14.00

The King's Speech

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO · 27 NOV · 20.00

Pina

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 29 NOV · 20.30

Beginners

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 30 NOV · 20.00

Tervurens kortfilmfestival

Tervuren, GC Papeblok, 02 768 03 00

Howl (22/11)

La piel que habito (15 en 17/11)

Portable life (8/11)

EX PO

2 NOV TOT 7 DEC

Pierced

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

5 TOT 13 NOV

LeeuwArt

Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 63 08

11 TOT 20 NOV

Dialoog

Josée Borms-Orincks en Michel
Masfranx
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

TOT 13 NOV

Sleeping Beauties

Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

VANAF 23 NOV

David Legrève

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

TOT 30 NOV

Kunstkring expo

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 18 DEC

Paul Van Hoeydonck

Drogenbos, FeliXart Museum,
www.felixart.org

TOT 31 DEC

Vlaamse miniaturen

Brussel, Koninklijke Bibliotheek,
www.kbr.be

TOT 15 JAN

Brazil. Brasil

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

VOR MING

DI - 8 NOV - 14.00

Gezond slapen zonder medicatie

Frans Vanhee
Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

DI - 22 NOV - 14.00

Een nieuwe Koude Oorlog?

Yvan Vanden Berghe
Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

WO - 23 NOV - 20.00

Cyprus, Malta & Rhodos: eilanden van de ridders van Sint-Jan

Paul Coessens
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

zo - 27 NOV - 11.00

Een nieuw museum, een nieuw publiek?

Chris Dercon, directeur Tate Modern
London
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

OP STAP

ZO - 6 NOV - 7.00

Singeltocht

Strombeek-Bever, sporthal,
0478 33 54 59

DO - 10 NOV - 14.00

De eiken van Napoleon

Hoeilaart, Bosmuseum,
0477 32 83 61

ZO - 27 NOV - 8.00

Herfstwandeltocht

Wolvertem,
gemeentelijke school,
02 269 22 95

VA RIA

2 TOT 5 NOV

cAtsjoe!

muziek en beeldende kunst
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

4 TOT 17 NOV

Fuerza Bruta

Brussel, Tour & Taxis,
www.fuerza-bruta.be

DO - 10 NOV - 20.30

Circuit X

theater-, dans-, performancefestival
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO - 13 NOV - 11.00

Praatcafé

met Peumans, Boskam en Huybrechts
Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma, 02 371 63 08

WO - 23 NOV - 19.00

Week van de smaak

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Bijt in je vrije tijd – zet je tanden in het Nederlands

Wie Nederlands leert, kan met *Bijt in je vrije tijd* deelnemen aan activiteiten van Nederlandstalige verenigingen. Aan elke activiteit is een taalicoon gekoppeld. Zo weet je als cursist meteen welke activiteit geschikt is voor iemand met jouw taalniveau. Een kookavond of een wandeling, zingen, tekenen of een museum bezoeken: zowel voor cursisten die nog maar pas Nederlands aan het leren zijn als voor de 'vlotte babbelaars' is er voldoende keuze. De deelnemende verenigingen krijgen de nodige tips om de cursisten in eenvoudig Nederlands te helpen.

Meer informatie: www.bijtinjevrijetijd.be, informatieboekje voor cursisten Nederlands: karen.stals@derand.be

Uit in de Rand

Op www.uitinderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de Uitdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

Josée Borms-Orincks en Michel Masfranx (11 tot 20/11)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – Uit in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

De kracht van de verontwaardiging

geld een groot atelier, maakt enkele theatrale installaties over oorlog en nodigt kunstenaars en activisten uit. Doel: anderhalve week lang nadenken over waan en werkelijkheid, en over de verantwoordelijkheid van de kunst, de politiek, de media en het individu. De naam van het project, *Gegoten Lood*, is de titel van een Joods kinderliedje, en de naam van de Israëlische militaire operatie in de Gazastrook eind 2008 begin 2009. Bij die operatie komen 1.430 mensen om het leven, van wie 1.417 aan Palestijnse kant. Voor haar aangrijpendste installatie kleit Rollema 1.417 zwevende schimmen in de kleuren van het Palestijnse landschap.

Naar Brussel

Met de hulp van twee Belgische vrienden, dramaturg Erwin Jans en kunstcurator Stef Van Bellingen, van het Vlaams-Nederlands Huis deBuren en van het Vlaams gemeenschapscentrum De Markten brengt Rollema het project nu naar Brussel. Bedoeling is om er daarna nog een derde luik aan te breien, opnieuw in Nederland.

Drie weken lang confronteren ze de bezoekers met beeldende kunst (waaronder werk van grote namen als Michelangelo Pistoletto en Wang Du), performances en installaties. De werken doen nadenken over oorlog, maar ook over de weergave van de realiteit in kunst en media, over de constructie van een verhaal, over de creatie van een stereotype woordenschat en beeldtaal, over beeldvorming en beeldmanipulatie. Onderwerpen die ook centraal staan in de aansluitende lezingen- en debattenreeks. Het programma is heel divers: van een stadswandeling langs de wapenlobby en een persoonlijke getuigenis over de Palestijnse blokkade, tot een debat over Wikileaks en een over de betekenis van burgerjournalistiek en sociale media in de Arabische lente.

Digitale revolutie

Want de wereld beweegt en de sociale media lijken er een cruciale rol in te spelen. De demonstranten op Wall Street, de Arabische revolutionairen, de Spaanse indignados en andere volksbewegingen maken gretig gebruik van Web 2.0. Rollema wil zichzelf en het publiek dan ook onderdompelen in de nieuwste digitale evoluties. 'Engageer enkel mensen die ik niet begrijp', vroeg ze haar medewerkers. Ze leerde over *crowdfunding* (online fondsenwerving om samen iets uit de grond te stampen) en hoopt dat de studenten van het RITS, de filmhogeschool om de hoek, over de middag komen *twitteren* en *bloggen*. Het programma van deze Brusselse versie mag er wat theoretischer uitzien dan dat van Den Haag vorig jaar, Rollema hoopt toch vooral op veel menselijke dynamiek. Ze kreeg zelfs de Nederlandse ambassade zover om een huis ter beschikking te stellen: *art and activism in residence*. Thuis smullen de kinderen Haagse Kakker.

Van 9 tot 28 november loopt in De Markten in Brussel *Gegoten Lood #2*. Dat is een project rond oorlog, democratisering en de rol van de media. Het is een tentoonstelling met moderne kunst, een lezingenreeks en als het meezit ook een publiek debat en een ontmoetingsplaats. Dat hoopt alvast initiatiefneemster Ingrid Rollema.

TEKST Karla Goetvinck • FOTO Filip Claessens

Ik ontmoet de Nederlandse kunstenaar in haar thuisstad Den Haag. 'Ik zal op het perron staan en het Wilhelmus zingen, zo kan je me herkennen', schrijft ze. Zonder smiley. Ik hou van mensen die er nog van uitgaan dat je ironie zo wel snapt. Het Wilhelmus ken ik niet, maar ik weet meteen dat zij het is. Een warme, gastvrije vrouw met de kracht van de verontwaardiging. Ze heeft een doos gebak mee. 'Voor de kindjes.' Twee uur lang praten we over haar kind, *Gegoten Lood*, en over hoe je als individu in deze geglobaliseerde, bewegende maatschappij je verantwoordelijkheid kunt opnemen.

Zwevende schimmen

Eigenlijk is *Gegoten Lood #2* een vervolg op een gelijkaardig project vorig jaar in Den Haag. Aanleiding zijn tv-beelden die Ingrid Rollema ziet van de oorlog in Irak, van een Amerikaanse gevechtshelikopter die twaalf onschuldige burgers doodt, onder wie twee medewerkers van het persbureau Reuters. Het gaat om beelden van de boordcamera uit de cockpit, gelekt via Wikileaks. De camera registreert ook de conversatie van de bemanning achteraf ('*Look at those dead bastards*', zegt de ene piloot. 'Nice', antwoordt de andere). Het incident grijpt Rollema zo naar de keel dat ze iets moet doen. Onmiddellijk. Ze verkoopt haar auto, huurt met het

www.gegotenlood.eu

8 Vrijwilligerswerk in de Rand

‘Zonder vrijwilligerswerk valt het land stil’

Bij Buurthuis Ommekaar in Buizingen verwerken ze zo'n twee ton textiel en andere kleine goederen per maand. ‘Ze’ is een team van 45 vrijwilligers die sorteren, wassen, strijken, verkopen, koffie zetten en schenken. Kortom, ze doen alles wat in een buurthuis met tweedehandswinkel en praatcafé gebeuren moet.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Op dinsdagochtend heerst er een rustige bedrijvigheid in Ommekaar. Drie klanten snuisteren door de winkel, een paar vrouwen slaan een babbeltje bij een koffie. Wat later wandelt Jean-Marie De Greef het buurthuis binnen. Hij doet er al twaalf jaar klusjes. ‘Ik kom elke dag even langs om te zien of er iets te doen valt’, vertelt hij. ‘Lekt het toilet, dan los ik het op. Moet er iets opgehangen worden, dan doe ik dat.’ Hij wijst naar de veiligheidscamera’s in het midden

van het hoge plafond. ‘Die heb ik geïnstalleerd. Tegenwoordig hebben we ramen van geïsoleerd glas. Dat soort werken organiseer ik ook.’ Ommekaar is gevestigd in een vroegere kleuterschool waardoor er veel ruimte is om alle spullen netjes uit te stallen. De winkel is ingericht per type kledingstuk, met een apart hoekje voor speelgoed. Her en der staan andere kleine spullen uitgestald, zoals een koffieservies uit hout.

Niets gaat verloren

‘Een tijd terug hebben we een hele lading nieuw speelgoed gekregen’, zegt collega-vrijwilliger Denise Vanlathem. ‘Het kwam van een winkel die het niet verkocht kreeg. Bij de kleren is dat precies hetzelfde: we krijgen veel van particulieren, maar er zijn ook winkels die na de koopjesperiode hun laatste stuks naar ons brengen. We hebben vaak prachtige spullen in onze rekken hangen.’ Er klinkt duidelijk trots door in haar stem. Denise is al veertien jaar vrijwilliger bij Ommekaar en is er verantwoordelijk voor de truien. ‘Deze week organiseer ik een speciale actie: één trui kopen, de tweede gratis.’ Het valt op dat de typische stoffige geur die in veel tweedehandswinkels hangt, hier volledig ontbreekt. ‘Natuurlijk’, roept Denise uit. ‘Elk kledingstuk dat we willen verkopen, wassen en strijken we eerst. En de winkel wordt wekelijks grondig schoongemaakt.’ Ze toont enkele truien die klaarhangen om naar de winkel te gaan. ‘We zijn heel streng tijdens het sorteren van de kleren. Er mag niks kapot zijn, er mogen geen vlekken op zitten. Stukken die Ommekaar niet kan verkopen, gaan naar andere organisaties of worden gerecycleerd.

‘Niets van wat de mensen hier binnen brengen, gaat verloren.’

Brooddozen en skipakken

Na de stock met kleding, de strijk- en de wasplaats, komen we bij de opslagruimtes voor de brocante. Het ligt er vol met glazen in alle maten en kleuren, kerststallen, schilderijen, een mand vol brooddozen en vooral ontzettend veel ingepakte spullen. In een hoek staat een kapstok met skipakken. Die verhuist binnenkort naar de winkel.

Veel vrijwilligers komen bij Ommekaar terecht via mond-tot-mondreclame. Jean-Marie werd ooit gevraagd of hij geen tijd had om er enkele klussen te klaren. ‘Het beviel me hier zo dat ik altijd ben blijven komen.’ Denise heeft een vergelijkbaar verhaal. ‘Ze vroegen me om hen in de vakantie even uit de nood te helpen omdat ze te weinig vrijwilligers hadden. En ook ik ben nooit meer weggegaan. Ik heb altijd bij mijn man in de zaak gewerkt en toen hij met pensioen ging, zaten we ineens allebei thuis. Omdat ik iemand ben die absoluut niet kan stilzitten, was ik blij dat ik hier een prettige bezigheid vond.’

‘Stel dat je alle vrijwilligers van België zou schrappen, dan viel het land stil’, zegt Jean-Marie overtuigd. ‘Ik vind het een goede bezigheid. Je zet je in voor een ander en wordt er zelf gelukkiger van.’ Denise knikt: ‘Vrijwilligerswerk laadt de batterijen op. Ik kom liever naar hier dan dat ik ga winkelen. We hebben ook een toffe ploeg. We kunnen elkaar niet missen.’

EN ‘Voluntary work keeps the wheels turning’

Roughly two tonnes is the quantity of textiles and other small goods the Ommekaar community centre in Buizingen handles every month. ‘The 45-strong team of volunteers all pitch in: sorting out, laundering, ironing, selling, making and pouring coffee ... In short, they do everything you would expect of a community centre boasting a second-hand shop and a have-a-chat cafe. Volunteer Jean-Marie De Greef has been doing odd jobs at the community centre for 12 years now. ‘I turn up every day to see if anything needs doing. If the toilet is leaking, I’m the go-to guy. If something needs hanging up, I’m your man.’ ‘If you were to get rid of all the volunteers in Belgium the country would come to a standstill’, says Jean-Marie with conviction. ‘I think it is a very worthwhile occupation. Helping others makes you feel happier.’

www.debodt.be/ommekaar

Tussen twee Zennes

Onder de schaduw van de koeltorens van de elektriciteitscentrale aan de Verbrande Brug in Grimbergen ligt een mooi kleinschalig landschap met de status van natuurgebied: het Dorent-Nelebroek. Daar valt altijd wat te beleven.

TEKST Herman Dierickx - FOTO Filip Claessens

Je kunt er terecht als je bijvoorbeeld een jachtsessie van een slechtvalk wil meemaken. Dan zul je merken welke ongelooflijke snelheid deze sierlijke vogel haalt. Deze vogels leven het hele jaar in de buurt van de koeltorens omdat ze daar in de lente hun jongen grootbrengen. Je kunt ook zien hoe de boomvalk op zwaluwen en libellen jaagt, maar die zit ondertussen in Afrika. Daarvoor moet je dus wachten tot volgend jaar in mei. De nestkast voor de torenvalk is elk jaar bewoond en de oudervogels zijn het hele jaar dagelijks te zien als ze hun kost bijeen *bidden*. Ben je eerder geïnteresseerd in het leven van nachtroofvogels dan kun je je verblijden in de aanwezigheid van de kerkuil en de bosuil die in de wijde omgeving broeden. Het zijn allebei soorten die je het jaar rond in de Dorent kunt vinden. Het gebied is eveneens bekend om zijn dagvlinders. Nu nog kun je er de atalanta, de dagpauwoog, het bont zandoogje en verschillende witjes zien. Het hooibeestje, het icarusblauwtje, de sleedoornpage en de gewone eikenpage zijn inmiddels al in het eistadium beland en zul je tevergeefs zoeken.

Kleinschalig

Als er één reden is waarom de Dorent bekend is, dan wel om de kleinschaligheid van het landschap. Alles samen vind je er kilometers lange, meestal doornige hagen waarin heel wat zangvogels zich ophouden. In de winterperiode zie je ze des te beter omdat er geen bladeren aan de struiken hangen. Met een lekker winterzonnetje erbij kun je makkelijk een tiental soorten onderscheiden. Maar ook de zoogdieren laten zich niet onbetuigd. Je hebt nogal wat kans op een, veelal korte, ontmoeting met een steenmarter, hermelijn of rode eekhoorn. Je ziet ze meestal maar in een flits omdat ze de mens schuwen. Natuurlijk heb je ook een grote kans een muskusrat aan te treffen in de Tangebeek of de oude Zenne. Daar laat ook de bruine rat zich af en toe zien.

Waterleven

Na vele jaren van kommer en kwel is er eindelijk leven te bespeuren in de drie waterlopen die het gebied doorkruisen of begrenzen. De nieuwe Zenne is veel properder dan tien jaar geleden omdat de waterzuiveringsstations van Brussel-Zuid en Brussel-Noord een groot

deel van het afvalwater zuiveren. Het waterzuiveringsstation van Grimbergen loost het gezuiverde water in de Tangebeek, die uiteindelijk in de oude Zenne terechtkomt. Omdat de zuiveringsstations nog niet op hun maximale capaciteit draaien, is er trouwens nog bijkomende verbetering te verwachten. Het waterleven is de jongste jaren enorm vermeerderd. De amfibieën liggen in deze periode van het jaar echter al onder zeil; dat wordt wachten tot volgend jaar in maart. Dan krielen de afgesneden meanders en de beken van de kikkers en de padden, terwijl ook de roodwangschildpad dan stilaan boven water komt om te zonnen op de boomstammen in het water. Karpers zwemmen in grote aantallen in het dan nog diepe water van de meanders. Het hele jaar moeten ze opletten voor de reigers en enkele aalscholvers die nooit verlegen zitten om een lekkere hap. De kleinere vissen zijn dan weer de ideale prooi voor de ijsvogel, die je mits wat geluk kunt observeren aan de waterkant. Hij bouwt zijn nest in de steile wanden van de oude Zenneoever en brengt jaarlijks gemiddeld tussen drie en zeven jongen groot.

Knotbomen

Knotwilgen langs beken en riviertjes, Vlaamser kan haast niet. Jarenlang zag het er naar uit dat de knotwilg gedoemd was te verdwijnen bij gebrek aan verzorging, maar er is beterschap op komst.

Knotbomen zijn vergroeid met het Vlaamse landschap. 'Hoe dikwijls zag 'k u niet in 't ochtendgloren / Verzilverd in het rimpelslootjes staan', dichtte Bert Peleman in zijn *Jeugdherinneringen aan de knotwilgen*. Op oude schilderijen staan de knotbomen afgebeeld als een typisch landschapselement en ook vandaag vormen ze een van de meest karakteristieke elementen van het Vlaamse platteland.

In tegenstelling tot wat velen misschien denken, is de knotwilg geen speciaal soort wilg. Het is gewoon een wilg waarvan op geregelde tijdstippen de takken worden verwijderd waardoor de top begint te verdikken. Dit procédé kan bij haast alle wilgen worden toegepast. Er bestaan niet alleen knotwilgen, ook zwarte en grauwe els, es, haagbeuk, zomer- en wintereik, linde, iep, populier, plataan en de wilde en tamme kastanjes kunnen op dezelfde manier worden behandeld. Al deze bomen verdragen de harde behandeling perfect. Meer zelfs, sommige bomen, en vooral dan de wilg, moeten geregeld geknot worden wil je vermijden dat ze na verloop van tijd omwaaien of openscheuren onder het gewicht van de takken. Het is dan ook geen toeval dat de oudste en de dikste lindes en wilgen vaak oude, meerstammige hakhout- of knotbomen blijken te zijn. Knotbomen vormen niet alleen een prachtig landschapselement. Er ontwikkelt zich na verloop van tijd ook een heel eigen biotoop waarin tal van plantjes, insecten, vlinders, vogels en kleine zoogdieren leven. Mezen, uilen, houtduiven en zelfs torenvalken en vleermuizen vinden soms een thuis in de holle stammen. Uiteraard werden de bomen vroeger niet geknot omwille van de esthetiek of omdat

ze een unieke biotoop vormen. Het knotten heeft eeuwenlang hout opgeleverd voor het maken van stelen van bezems en rieken, houten klompen, wandelstokken, bonenstaken, wielspaken en houten afsluitingen, maar ook voor plafonds, stoelen, enzovoort. In onze streken werden de jonge twijgen ook geoogst als veevoeder, vooral dan es, haagbeuk, linde en olm. Bovendien was het hakhout ideaal om te stoken in de bakovens.

Met de opkomst van het plastic en andere kunststofmaterialen in de jaren 50 was het afgelopen met het knotten. De wilgen en andere knotbomen werden aan hun lot overgelaten. Vele stierven een natuurlijke dood of werden omgehakt toen perceelgrenzen in het kader van de ruilverkavelingen werden rechtgetrokken. Gelukkig zijn er nog veel overgebleven en bestaat er de laatste jaren een groeiende belangstelling voor dit typische landschapselement. Knotbomen en andere kleine landschapselementen zoals hagen en houtkanten mogen in principe niet meer gerooid worden. Veel gemeenten subsidiëren het onderhoud en de aanplant van knotbomen, natuurverenigingen organiseren campagnes om ze te onderhouden.

Heb je waardevolle knotbomen die dringend onderhouden moeten worden, maar heb je geen tijd of zin om in de boom te kruipen? Dan kan je jouw bomen voortaan gratis laten knotten door het knotteam van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën. Het knotteam werkt in Affligem, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Liedekerke, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw en Ternat. Via de website van het regionaal landschap kun je een knotbeurt aanvragen. Het knotten gebeurt van eind november tot half maart.

TEKST Paul Geerts

Toch moet je dit gebied niet alleen bezoeken voor zijn knappe natuurwaarden. Aan de rand ervan bevinden zich twee kasteeldomeinen waarvan je een glimp kunt opvangen vanaf de openbare wegen, meer bepaald vanaf de Grimbergsesteenweg. Zowel het domein Impel (Motstraat) als het domein Eetveld (Baron de Royedreef) liggen vlakbij en hebben een geschiedenis die teruggaat tot de 13e eeuw. Ze zijn niet toegankelijk, maar je kunt wel vlakbij wandelen zodat je een idee krijgt van de vroegere grandeur van deze imposante gebieden.

Het Dorent/Nelebroek is ongeveer 75 hectare groot. Ten westen van de oude Zenne ligt de eigenlijke Dorent, vooral op het grondgebied van Zemst. Tussen de oude en de nieuwe Zenne bevindt zich het Nelebroek dat volledig op Vilvoorde ligt. Ten zuiden van het natuurgebied ligt het eveneens 75 hectare grote industriegebied Cargovil en het insteekdok van het kanaal, zeg maar de Darze.

KAART

Kaartnummer Nationaal Geografisch Instituut (NGI): 23/7-8 (schaal: 1:20.000)

www.rlzzz.be/projecten/knotbomen/knotteam/

Creatieve ondernemingen

Huur eens een schi

Kunst dichterbij de mensen brengen. Voor *Kunst in Huis* is dit meer dan een nobel doel, het is dagelijkse kost. Ze lenen kunstwerken uit aan betaalbare prijzen. Zo kunnen meer mensen van kunst genieten en krijgen kunstenaars een groter publiek.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

Kunst in Huis werkt zoals een bibliotheek. In de acht filialen van Kunst in Huis kun je in plaats van een boek een kunstwerk kiezen en dat voor een bepaalde tijd meenemen naar je thuis of bedrijf. Dat kan een schilderij, ets, lithografie, beeldhouwwerk van een bekende, minder bekende of onbekende kunstenaar zijn. 'We willen het elitaire karakter van kunst doorbreken. Daarom houden we onze prijzen zo laag mogelijk. Voor 25 euro inschrijvingsgeld en 9 euro maandelijks huurgeld haal je een kunstwerk in huis. Hierin zit ook een ver-

natuurlijk

Bonte vriend

Het zal je misschien verbazen, maar het is niet uitzonderlijk dat je nog vlinders ziet in november. Het meeste kans heb je op de atalanta, de dagpauwoog en enkele witjes. Eerstgenoemde is een echte trekvlinder die bij ons in onregelmatige aantallen voorkomt en de winter niet of nauwelijks overleeft vanwege te koud. De dagpauwoog is een standvlinder waarvan we

verwachten dat hij het dit najaar nog redelijk goed zal uitzingen. De derde generatie kondigde zich in september immers redelijk talrijk aan, en die kan het volhouden tot zelfs eind deze maand. Uiteraard bereidt de soort zich nu stilaan voor op de winter. Dat doet hij heel eenvoudig door, als volwassen vlinder, een droge en rustige schuilplaats te zoeken om zijn winterslaap te houden. Dat kan in een hok zijn, op zolder, of achter een stuk boomschors. Tegenwoordig heb je zelfs heuse vlindernestkasten waar deze bloedmooie creaturen graag gebruik van maken. Als je *vlindernestkast* intikt op de zoekmachine vind je vast inspiratie om er eentje te kopen of zelf in elkaar te knutselen. Maar bij een zacht novemberzonnetje genieten deze vlin-

zekering vervat; nuttig mocht een kunstwerk door onvoorziene omstandigheden beschadigd raken. Wij willen de mensen een zo ruim mogelijk aanbod van kunstwerken bieden. In onze online beeldcatalogus kun je kiezen welk werk je het meest aanspreekt. Wij zorgen ervoor dat je dat kunstwerk in het filiaal in jouw buurt kunt ophalen. Daarenboven mag je de kunstwerken ruilen zo vaak je wilt. Er is wel een beperking in de tijd: je mag ze maximum een half jaar bijhouden. Mensen die graag advies krijgen bij hun keuze, kunnen altijd beroep doen op de expertise van onze verantwoordelijken', zegt Bianca Thys, marketing en communicatie manager van Kunst in Huis.

Iederij

Voor iedereen

Kunst in Huis heeft acht filialen, verspreid over Vlaanderen en Brussel. De vestiging in Dilbeek in CC Westrand is een van de oudste. De smaak van de mensen in Dilbeek is niet verschillend van de andere uitleenposten. 'Originele schilderijen op doek zijn het meest in trek. Net zoals werken met veel kleur. De laatste jaren merken we dat de vraag naar fotografie toeneemt. Ook grotere schilderijen worden populairder. En hoe unieker hun uitstraling, hoe meer de mensen ze willen. We blijven onze collecties zo divers mogelijk samenstellen. Iedereen die van

hedendaagse kunst houdt, zou bij ons zijn gading moeten kunnen vinden. In de toekomst willen we die klantgerichte aanpak nog versterken. Zowel bij het samenstellen van onze collecties als bij het vereenvoudigen van onze procedures', verduidelijkt Bianca Thys.

Kunst in Huis brengt kunst ook dichterbij de student. In 1998 startte in Leuven het project *Kunst op Kot*. Dit initiatief loopt ondertussen ook in de andere filialen. Het biedt studenten de kans om voor weinig geld een mooi kunstwerk in huis te halen. Zo kunnen posters plaats maken voor echte kunst.

Voor nieuwelingen

In Dilbeek wordt jaarlijks een tentoonstelling *Nieuwelingen* georganiseerd. Hierin worden nieuwe kunstenaars voorgesteld aan het publiek. Zo krijgen kunstenaars, die voor het eerst geselecteerd werden, een podium. In sommige filialen worden geregeld ontmoetingsmomenten tussen klanten en kunstenaars georganiseerd. Een prima gelegenheid voor de kunstenaar om met het publiek in contact te komen.

Hoe is het trouwens gesteld met de interesse voor bekende en onbekende kunstenaars in tijden van crisis? Krijgt de liefde voor kunst dan geen deuk? 'Wij ondervinden weinig hinder van de crisis. Wij verhuren kunst immers aan betaalbare prijzen. Ook mensen die kunst kopen, komen bij ons terecht. Zo kunnen ze een kunstwerk dat hen interesseert eerst huren, afwegen of het bij hen past om het daarna eventueel te kopen. Ik stel vast dat de crisis niets verandert aan het feit dat heel veel mensen op zoek zijn naar een werk dat hun hart sneller doet slaan. Dat is een diepmenselijk gegeven van alle tijden', zegt Bianca Thys.

waarnemen. Toch heb je het meeste kans op een zonnige muur of paal waar hij met uitgespreide vleugels nog zoveel mogelijk zon wil opvangen. Hij neemt ook graag een zonnebad op molshopen in de weiden. De (droge) aarde daarvan is iets warmer dan het (vochtige) gras, en dat is al voldoende om de dagpauwoog aan te trekken. Als er nog wat bloemen in de buurt staan, is dat meegenomen want dan heeft hij het voedsel meteen bij de hand.

Weinig vlinders hebben zoveel verschillende kleuren als de dagpauwoog. Je kunt er tientallen tinten in herkennen die je lang niet altijd bij naam kunt noemen. Maar zo bont als de bovenkant is, zo egaal donker is de onderkant. Als hij de vleugels dichtklapt, valt hij

FR Pourquoi ne pas louer un tableau?

Kunst in Huis vous permet d'emprunter une oeuvre d'art à prix d'ami. 'Nous voulons rapprocher l'art des gens. C'est la raison pour laquelle nous pratiquons des prix modestes. Vous pouvez avoir une oeuvre d'art chez vous moyennant un droit d'inscription de 25 euros et 9 euros de location par mois', explique Bianca Thys, manager en marketing et communication de Kunst in Huis. Kunst in Huis compte huit filiales, réparties en Flandre et à Bruxelles. Le site de Dilbeek au CC Westrand est un des plus anciens. 'Ce sont surtout les tableaux originaux qui ont la cote. Tout comme les oeuvres très colorées. Nous constatons depuis quelques années une demande croissante de photographies. Les grands tableaux gagnent aussi en popularité. Plus leur rayonnement est unique, plus la demande est forte. En 1998, Kunst in Huis a lancé le projet Kunst op Kot, qui permet aux étudiants d'avoir de belles oeuvres d'art chez eux à un moindre coût.

Kunst in Huis Dilbeek

CC Westrand, Kamerijklaan z/n, 1700 Dilbeek,
02 466 55 64, dilbeek@kunstinhuis.be
open: woensdag 13 tot 19 uur, zaterdag 9 tot
14 uur

i www.kunstinhuis.be

ders liever van de laatste warmere dagen van het seizoen. Zonnewarmte is nu eenmaal levensnoodzakelijk voor koudbloedige dieren als vlinders om te kunnen vliegen. Daardoor kunnen ze eten zoeken of trachten te ontkomen aan mogelijke vijanden. Hoe warmer de temperatuur, hoe beter het vliegvermogen, hoe sneller de reactiesnelheid.

Deze bontgekleurde soort is de jongste tijd wat achteruit gegaan, maar al bij al laat hij zich toch geregeld zien. Hij foerageert heel graag op de vlinderstruik, al is die nu uitgebloeid. In de herfst bestaat zijn geliefkoosd voedsel uit nectar van de (akker) distels die nog bloeien. Ook op wilde asters, jacobs- en bezemkruid of heelblaadjes, op echinacea en zelfs klimop kun je hem

niet op zodat hij menig vijand weet te misleiden. Verschillende zangvogels eten vlinders, maar de schutkleur van de onderkant is ook voor hen niet goed zichtbaar. Zo worden per jaar vele dagpauwogen van een gewisse dood gered. Bij een warme februari maand komt hij soms al opnieuw tevoorschijn. Toch blijven de meeste dieren veilig binnen tot een eind in maart. Dan leggen ze snel hun eitjes zo goed als uitsluitend op de grote brandnetel waarna de gitzwarte, gestekelde rupsen in grote aantallen zichtbaar zijn. De overwinteraars worden dus meer dan een half jaar oud, en dat is lang voor een vlinder. Al blijft de citroenvlinder de absolute recordhouder, want hij kan een jaar oud worden.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Verborgene schatten Straffe kaartencollectie over Congo

Het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren bezit een uitzonderlijke collectie van luchtfoto's en kaarten over Congo, evenals kaarten en rapporten over aanwezige grondstoffen en mineralen.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

De duizenden bezoekers krijgen het paviljoen over de geologie echter niet te zien. De verborgen schatten bewijzen wel hun dagelijks nut voor Afrika. 'Ze vormen een hoeksteen in de internationale samenwerking', stelt Max Fernandez, hoofd van de afdeling geologie en minerale rijkdom. Onlangs kreeg de cartotheek het bezoek van twee afgevaardigden van het Congolese ministerie van Binnen-

landse Zaken. Ze kwamen kaarten over Midden-Afrika consulteren om de grens tussen Congo en buurland Burundi opnieuw te kunnen afbakenen. Met de meeste van zijn buurlanden heeft Congo grensgeschillen. 'Het illustreert het belang van het kaartenmateriaal dat in Tervuren bewaard wordt. De meeste kaarten zijn 40 tot 100 jaar oud, zijn uniek en actueel. Het originele en enige exemplaar bevindt zich hier in het Afrikamuseum.'

Luchtfoto's

'Wij bezitten ook de collectie luchtfoto's die tussen 1950 en 1959 zijn genomen van Congo, Rwanda en Burundi. In die periode werden de landen in detail in kaart gebracht. Er zijn ongeveer 300.000 foto's gemaakt. Het landschap van Rwanda en Burundi is volledig in beeld gebracht, dat van Congo voor ongeveer 60 %. Met de onafhankelijkheid van Congo in 1960 is die inventaris stilgelegd. Op basis van die luchtfoto's kunnen nu nog steeds gedetailleerde kaarten opgemaakt worden. Die werkdocumenten worden vervolgens door een team ter plaatse gecheckt. Bestaan die dorpen van de luchtfoto nog? Zijn er nieuwe bij gekomen? Zijn de aangeduide ziekenhuizen en voorzieningen nog aanwezig? 'Dit archief van luchtfoto's bevat een schat aan gegevens, zeker als je ze gebruikt samen met de hedendaagse satellietopnamen. Geconfronteerd met de huidige situatie zie je duidelijk de evolutie van het bodemgebruik door ontbossing, wegeaanleg, de massale uitbreiding van steden en andere vormen van landgebruik. Al vroeg in de koloniale periode zijn er zogenaamde *cartes de territoires* opgemaakt. Ze zijn te vergelijken met onze kaarten over de administratieve indeling van het land. Ze worden gebruikt als hulpmiddel bij het beheer van het land. Met de financiële steun van onze federale dienst voor ontwikkelingssamenwerking maakt het departement geologie vandaag voor ieder van de nieuwe 26 Congolese provincies een nieuwe administratieve kaart die zich baseert op bijna zeventig jaar oude documenten.'

Mijnbouw

'Als je het over verborgen schatten hebt die al decennia oud kunnen zijn, zijn de kaarten en rapporten over de aanwezige grondstoffen en mineralen van onschatbare waarde voor het Congo van vandaag', benadrukt Max Fernandez. Het Afrikamuseum in Tervuren beschikt over de archieven van verschillende koloniale organisaties die verantwoordelijk waren voor het inventariseren en beheren van de bodemrijksdommen. Ook archieven van privémaatschappijen uit de koloniale periode en van recentere bedrijven actief in de mijnbouw,

vind je er terug. Vanuit wetenschappelijk, economisch en commercieel oogpunt is dit nog steeds bruikbare informatie. De meeste rapporten over prospectie van mineralen en delfstoffen bevinden zich niet in Congo, waar ze met de tijd verloren gingen, maar in Tervuren. Het verklaart waarom firma's eerst bij het Afrikamuseum langs komen voor ze in Congo aan de slag gaan.

Verrassend is dat al in de jaren 50 twee diepteboorings naar aardolie zijn uitgevoerd in de plaatsjes Samba en Dekese in het midden van het Congolese oerwoud. Het resultaat, 2 x 2 km lange gesteente cilindertjes met een diameter van 8 cm, bevindt zich in de kelders van het museum. Voorts beschikt het Afrikamuseum over de enige volledige collectie van de in Congolese ondergrond aanwezige radioactieve mineralen. Het zal de lezer nog meer verbazen dat het Afrikamuseum twee grote blokken uraniumerts bezit, in 1942 in een mijn in Katanga gedolven als materiaal voor de eerste atoombommen van de Verenigde Staten. Het departement geologie bezit ook een vrij gevarieerde collectie fossielen, gaande van de kleinste micro-organismen tot en met de Congosaurus, de enkel in Congo gevonden reuze voorvader van de moderne krokodil, die ten tijde van de dinosaurus leefde.

Een knol met pit

Bij Tamara Hellinckx, chef-kok van restaurant Mayabee in Brussegem, wordt haar hertefilet vergezeld van boschampignons en puree van knolselder overgoten met een sausje van oude port. Het is elk jaar een groot succes tijdens het wildseizoen.

Heel simpel gezegd is een knolselder een bladselder met een stengelraap. Het knolachtige gedeelte is een verdikte, eetbare wortel die half onder de grond groeit en een lichtpaarse tot witte of gele kleur heeft. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de langbladige en de kortbladige knolselder. Kortbladige knolselder vormt sneller en grotere knollen, bij de langbladige knolselder is het loof geschikter om te gebruiken. De knolselder wordt altijd geschild waarna je wit vruchtvlees krijgt. Hier kun je vele kanten mee uit. Je kunt het rauw eten, koken, bakken of pureren. Gekookt, gestoomd of gebakken krijgt het vruchtvlees een zachte, romige smaak, heerlijk in stoofpotten, bij wild en varkensvlees.

Pittige smaak

Bekende toepassingen, waarbij je deze romige smaak proeft, zijn soep en puree met aardappelen. Ook rauw geraspt in slaatjes heeft de knolselder een lekkere smaak. Door zijn sterke aroma is de knolselder erg geschikt om bouillon van te trekken. Het is eigenlijk een ideale wintergroente, die zowel warm als koud opgediend kan worden. Selderzout, gemaakt van gedroogde en gemalen knolselder, wordt vaak in de zoutarme keuken gebruikt. De knolselder heeft een lang groeiseizoen nodig. Hij wordt in de tweede helft van mei geplant in een grond die in de zomer voldoende vocht vasthoudt. Ideaal voor de knolselder is een zwaardere leemgrond. Het meeste gewicht krijgt hij in

de maanden september en oktober. Oogsten doe je best begin november.

De knolselder komt oorspronkelijk uit het gebied rond de Middellandse Zee, maar hij was ook bekend in het oude China. De knol wordt genoemd in de Homerus en zelfs in Egyptische graven van farao's zijn er sporen van gevonden. Het was toen meer bekend als kruid met een geneeskrachtige werking. Pas daarna begon men in Italië knolselderij te cultiveren en werd hij als volwaardige groente aanvaard. In de 18e eeuw vindt knolselderij de weg naar de keuken in het noorden.

Weerstand opbouwen

Het witte vruchtvlees onder de dikke schil combineert een zeer laag caloriegehalte (28 kcal per 100 gram) met een pittige smaak. Knolselder bevat veel vitamine C en mineralen zoals ijzer, calcium en voedingsvezels. De consumptie ervan zou goed zijn voor het metabolisme. Ideaal dus om nu al weerstand tegen herfst- en winterkwaaltjes op te bouwen. Bezige bij Tamara Hellinckx, chef-kok van restaurant Mayabee, verklapte me het recept van haar overheerlijke knolselderpuree, een mengeling van in blokjes gesneden knolselder en aardappel overgoten met room, afgekruid met peper, zout, nootmuskaat en een beetje knoflookpoeder. De perfecte smaakcombinatie met wild.

TEKST Anne Baekens

DE Umfangreiche Kartensammlung vom Kongo

Das Königliche Museum für Zentralafrika in Tervuren besitzt eine ausserordentliche Sammlung von Luftaufnahmen und Karten vom Kongo sowie Karten und Berichte über vorhandene Grundstoffe und Mineralien. Die Tausenden von Besuchern bekommen den Pavillon über die Geologie jedoch nicht zu sehen. Diese alten verborgenen Schätze erweisen sich jedoch heute immer noch als nützlich für Afrika. Vor kurzem erhielt die Kartothek den Besuch von zwei Vertretern des kongoleischen Innenministeriums. Sie kamen, um im Hinblick auf die neuerliche Festlegung der Grenze zwischen dem Kongo und dem Nachbarland Burundi Karten über Zentralafrika zu konsultieren. Überraschend ist auch, dass das Afrikamuseum zwei grosse Blöcke Uranerz besitzt, die 1942 in einer Zeche in Katanga als Material für die ersten Atombomben der Vereinigten Staaten gefördert wurden.

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in de rubriek *kwestievensmaak*, samen met een aantal chef-koks uit de Rand, op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met de chef-kok Tamara Hellinckx van restaurant Mayabee, Brusselsesteenweg 333, 1785 Brussegem, 02 460 02 91. Zij baat het restaurant uit samen met Bie Gillis.

Back-up uit een burgeroorlog

Vanaf haar veertiende deed ze acht scholen aan in amper zes jaar tijd, telkens in verre buitenland. De Libanese burgeroorlog die Nayla Wiegand en haar familie vele malen ontvluchtten, heeft haar karakter, kijk en keuzes bepaald. Deze juriste zet haar talenkennis en oorlogservaring in voor slachtoffers uit conflictgebieden. Een levensverhaal dat onder je vel kruipt.

TEKST Johan De Crom • FOTO Filip Claessens

Libanon ligt gevangen tussen Syrië, Israël en de Middellandse Zee. Het land beheerste van 1975 tot 1990 met zijn religieuze burgeroorlog het wereldnieuws en blijft tot vandaag een kruisvat waar het vuur pijlsnel aan de lont komt. Die ontvlambaarheid heeft historische redenen. Het land is het resultaat van een akkoordje tussen de Fransen en de Britten, die na de val van het Ottomaanse Rijk in 1918 de regio van het Midden-Oosten in mandaatgebieden verdeelden. Libanon kreeg een onafhankelijke status onder Frans bestuur. Toen het in 1943 onafhankelijk werd, gebeurde dat volgens een *compromis à la libanaise*, waaraan wij Belgen nog een puntje kunnen zuigen. De toen nog meerderheid van christenen levert de president, de premier komt uit soennitische rangen en de sjiïeten mogen de parlementsvoorzitter leveren. Door hun exodus naar het westen kwamen de christenen echter in de minderheid; de aangroeiende meerderheid van moslims pikte dit niet langer. Een burgeroorlog brak uit, in 1990 beëindigd door een inval van Syrië. Dat ging zich met de jaren als

een bezettingsmacht gedragen en wordt door de Verenigde Naties verantwoordelijk geacht voor de moord op de soennitische premier Rafik Hariri, in 2005. 'Syrië en bondgenoot Iran willen Israël treffen, maar doen dat liefst niet van op eigen grondgebied. Elk conflict passeert via Libanon', zucht Nayla.

Open vensters

De historische context van haar vaderland bepaalde mee de weg van Nayla. Ze was veertien toen de oorlog uitbrak. Haar familie was politiek actief en vluchtte het land uit, om nadien terug te keren wanneer het weer rustiger werd. De in 1989 vermoorde president René Moawad was haar oom. 'In zes jaar heb ik op acht Franse lycea school gelopen, onder meer in Jeddah, Londen, Parijs en Athene.' De vlucht uit de oorlog hielp Nayla de ruime wereld ontdekken. Ze zag met eigen ogen wat *kerktorendenken en moskeestaren* oplevert en werd er allergisch aan. Wat verenigt, vindt zij belangrijker dan wat scheidt en dat leren ook haar drie zonen. Zoon Alexander is acteur in Londen, Constantin studeert politieke we-

MOOIESTE HERINNERING AAN LIBANON

Zonsondergang aan zee, met vrienden en gitaar.

MOOIESTE PLEK IN LIBANON

De Grieks-Romeinse ruïnes van Baalbek.

DE GROOTSTE LIBANEES

Al die de hen typische veerkracht vertonen.

tenschappen in het Engelse Bath en Frederik gaat in Brussel naar de internationale school. Hun vader is Duits-Argentijns, hun moeder een tot Britse genaturaliseerde Libanese. Een begrip als nationaliteit doet hen weinig, maar ze zijn wel *Brusseleirs*, zij het uit Wezembeek-Oppem. 'Hier komen we thuis. Brussel is de meest tolerante stad ter wereld naar afkomst', zegt Nayla vol lof.

Intensiteit

Nayla adoreert Libanon en in het bijzonder Beiroet. 'De intensiteit die daar hangt, vind je nergens anders. Ze komt voort uit pure overlevingsdrang, Libanezen zijn zo gewend aan het geweld, dat ze elke dag vierden als was het de laatste. Die houding leidt ook tot excessen. Ons volk wil absoluut met de laatste trends mee zijn, Beiroet is enorm hip. Het geeft de stad twee gezichten: er staan hypermoderne kantoren naast nooit herstelde ruïnes uit de burgeroorlog.' Nayla studeerde Internationaal Recht in Parijs, gevolgd door een master Economische Relaties in Washington.

In 1996 richtte ze AFAL (Association des Femmes d'Amérique Latine) op, een vzw die met concerten en gala-avonden geld inzamelt voor Latijns-Amerika. 'Ja, ik heb nog een tijd in Colombia gewoond', vergat Nayla haast te zeggen. Weldra gaat de Brits-Libanese juriste werken als expert in de slachtofferhulp. 'Ik heb een opleiding victimologie afgerond en ga allicht voor het Rode Kruis slachtoffers uit conflictgebieden juridische bijstand verlenen.'

EN Victim support from a civil war escapee

It was the Lebanese civil war that determined the path Nayla Wiegand's life would take. She had to leave the country when she was 14 years old, after which she attended schools in various cities. Nayla discovered the outside world as a result of the flight from the war. She was able to see at first-hand what *parochialism, from whatever religious direction, lead to. and became hypersensitive to this way of thinking. The things that unite us are more important than those that divide us, she believes, and that is a lesson she has taught to her three sons. They are not overly concerned about the concept of nationality but they do regard themselves as Brusseleirs, albeit from Wezembeek-Oppem. 'We feel at home here. Brussels is the most tolerant city in the world as far as people's origins are concerned', says Nayla, full of praise for the Belgian capital. The Anglo-Lebanese legal expert is set start work in the field of victim support. 'I have completed a training programme on victimology and will most likely be with the Red Cross lending legal assistance to victims who have been caught up in conflict zones.'*